

Utlåtande 2004:153 RIV (Dnr 321-2577/2004)

Förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloni- verksamheten

Förslag till ny kollotaxa fr.o.m. 2005

Uppföljning av sommarkoloniverksamheten i Stock- holms stad 2003

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förslaget till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten godkänns, bilaga 2.
2. Förslaget till ny kollotaxa fr o m 2005 godkänns, bilaga 3.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

Uppföljningen av sommarkoloniverksamheten i Stockholms stad 2003 lämnas utan erinran.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 28 april 2004 att uppdra åt kulturnämnden att i samråd med stadsdelsnämnder samt stadsledningskontoret utarbeta förslag till kollopolicy samt ta fram riktlinjer för verksamheten. I uppdraget ingår med utgångspunkt från utvärderingen av kollo 2001-2002 om kolloverksamhetens svårigheter att nå invandrarbarn och ekonomiskt resurssvaga grupper, att se över hur informationsspridning, utbud, tidsperioder och former för kollo kan

utvecklas för att nå dessa barn. Kommunstyrelsen uttrycker det som angeläget att kollo integrerande funktion förstärks. Likvärdiga urvalskriterier ska gälla för hela staden. Likaså bör kvalitetskontrollen av entreprenörerna skärpas. Stadsledningskontoret fick också i uppdrag att se över kollo taxan. Kontorets förslag till ny kollo taxa fr.o.m. 2005 finns i *bilaga 3*.

Kulturnämnden beslutade den 15 juni 2004 att godkänna kulturförvaltningens förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten. Nämnden tog vid samma tillfälle beslut om att godkänna uppföljningen av sommarkoloniverksamheten i Stockholms stad 2003, *bilaga 4*.

Remisser

Ärendet om förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten samt förslag till ny kollo taxa fr.o.m. 2005 har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, medan stadsledningskontoret endast erhållit den förstnämnda delen.

Stadsledningskontoret anser att förslaget till kollo policy är ett steg i rätt riktning. Stadsledningskontoret konstaterar emellertid samtidigt att det finns ett betydande antal frågeställningar, som behöver klarläggas i en komplett kollo policy. Stadsledningskontoret föreslår att ytterligare utredning behöver göras av konsekvenserna av kulturnämndens förslag inom ett flertal områden innan beslut fattas, särskilt mot bakgrund av de kostnadsdrivande effekter förslaget i sin nuvarande utformning kan komma att få.

Bromma stadsdelsnämnd ser positivt på förslagen, men har en del invändningar mot vissa delar. Kritik framförs mot förslagen angående vilka åldrar av barn som ska åka på kollo, utökning av kollo periodernas längd och hanteringen av det urvalskriterium som berör familjernas ekonomiska och sociala situation.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd anser att det är positivt att förslag till mål och riktlinjer för kollo verksamheten har utarbetats. De olikheter som hitintills har funnits mellan stadsdelarnas prioriteringar försvinner och stadens medborgare behandlas lika oavsett stadsdel. Nämnden har dock synpunkter på några delar av förslagen. Nämnden är positiv till förslaget om en ökad och mer differentierad kollo taxa.

Farsta stadsdelsnämnd är i huvudsak positiv till förslagen men är kritisk till vissa delar. Kritiken avser förslagen till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 och 3 samt att kollo barnens föräldrar ska erhålla information om placering senast fyra veckor efter sista anmälningssdag.

Hägerstens stadsdelsnämnd instämmer i huvuddragen i ärendet men saknar förslag på kraftfulla åtgärder så att resurssvaga familjer och familjer med invandrarbakgrund skulle välja att skicka sina barn till kollo.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är positiv till förslagen som helhet. Nämnden har lämnat synpunkter bl.a. på åldersgrupper, kolloperiodens längd, urvalsprinciper och när kollobarnens föräldrar ska erhålla information om placering. Nämnden anser att förslaget om information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag är helt orealistiskt och bör tas bort.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd är i stort positiv till förslagen. Nämnden anser dock att ytterligare diskussioner måste föregå beslut om att barn i skolår 1 och 2 inte längre ska få åka på kollo med undantag av syskonförtur, att kolloperioderna förlängs upp till tre veckor, urvalskriterium 2 samt att information om placering ska erhållas senast fyra veckor efter sista ansökningsdag.

Kista stadsdelsnämnd är i huvudsak positiv till förslagen, men är tveksam till tre av förslagen. Dels förslaget om ny åldersindelning av målgruppen för kollo, dels det urvalskriterium som berör sökandes ekonomiska och sociala situation samt förslaget till åtagande om generellt fyra veckors handläggningstid för placeringsbesked.

Kungsholmens stadsdelsnämnd är i stort positiv till förslagen. Vissa delar bör dock diskuteras ytterligare innan beslut fattas. Det gäller förslag om att barn som går i år 1 eller 2 inte längre ska få åka på kollo förutom syskonförtur, att kolloperioderna förlängs upp till tre veckor, urvalskriterium 2 samt att kollobarnens föräldrar ska erhålla information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag.

Liljeholmens stadsdelsnämnd ställer sig i huvudsak bakom förslagen. Nämnden är dock kritisk till följande delar i förslaget: att kolloperioderna föreslås förlängas upp till tre veckor och att kollobarnens föräldrar ska erhålla information om placering senast fyra veckor efter senaste ansökningsdag.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd finner det positivt att mål och riktlinjer för verksamheten formuleras i ett särskilt dokument och ställer sig i huvudsak positiv till förslagen om mål och riktlinjer. Nämnden ställer sig även bakom förslagen att i en ny kollotaxa utöka antalet avgiftsnivåer i de högre inkomstklasserna.

Norrmalms stadsdelsnämnd instämmer i stort i det som föreslås. De föreslagna urvalsprinciperna är dock alldeles för generella och öppna för tolkningar för att kunna tjäna som ett bra urvalsinstrument. Nämnden påpekar att det kan bli svårt för stadsdelsförvaltningarna att erbjuda information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag.

Rinkeby stadsdelsnämnd ställer sig positiv till stora delar av förslagen men har också kritiska synpunkter på andra delar i förslaget. Det gäller förslag om barnens åldrar, tidsperioderna, information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag samt urvalsprinciper när det gäller punkt 2.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd är positiv till förslagen men har en annan uppfattning beträffande vissa delar av förslaget. Det avser förslag om att barn som går i årskurs ett inte längre ska få åka på kollo, att kolloperioderna förlängs upp till tre veckor, urvalskriterium 2 samt att kollobarnens föräldrar ska erhålla information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag.

Skärholmens stadsdelsnämnd är i stort sett positiv till förslagen. Nämnden anser dock att åldersgränserna ska vara antingen 7-16 år eller 9-16 år utan den särskilda förturen för syskon 7-8 år. Vidare anser nämnden att perioder om 7-14 dagar är tillräckligt. Nämnden anför att förslaget om att meddelande om kolloplats ska skickas ut fyra veckor efter sista ansökningsdag är orealistiskt.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är i huvudsak positiv till förslagen. Nämnden är dock kritisk till förslag om att de yngre barnen ej ska få åka på kollo utan syskonförtur och att information om placering ska ges senast fyra veckor efter sista ansökningsdag. Nämnden anser också att avgiftsskillnaden mellan inkomstnivå 2 och 3 bör minskas något.

Vantörs stadsdelsnämnd avstår från att lämna remissvar i rubricerat ärende.

Älvsjö stadsdelsnämnd ställer sig i stora delar bakom förslaget men har också några synpunkter vad gäller målgrupp, kolloperioderna, när föräldrarna ska erhålla information om placering samt urvalsprinciperna.

Östermalms stadsdelsnämnd ser som helhet positivt på förslagen. Förslaget är konkret och överblickbart och det är med glädje nämnden konstaterar att kulturnämnden utarbetat förslaget i enlighet med Barnkonventionens direktiv.

Synpunkter har även inkommit från Stiftelsen Barnens dag.

Stiftelsen Barnens Dag vill framhålla att rapporten överlag täcker de flesta frågorna kring kollo men att det finns anledning att fördjupa och utveckla några frågeställningar. Stiftelsen anser det vara av vikt att fastställa en kollopolicy och att den utgör styrdokument för stadens verksamheter och upphandlade entreprenörer. Stiftelsen, i egenskap av stor utförare av kollo, vill uttrycka önskemål om att få delta i det fortsatta arbetet kring kollofrågor som staden arbetar med.

Sammanfattning av stadsdelsnämndernas remissvar

Stadsdelsnämnderna är i sina remissvar i huvudsak positiva till kulturnämndens förslag till mål och riktlinjer, men flera ställer sig tveksamma till vissa delar. De stadsdelsnämnder som uttalat sig om stadsledningskontorets förslag till ny kollo taxa är i stort sett positiva. De delar som det framförs synpunkter på gäller målgruppens avgränsning, tidsperioderna, urvalsprinciper samt handläggningstiden för placeringarna.

Målgruppen. En majoritet av stadsdelsnämnderna är tveksamma till att kolloverksamheten i Stockholms stads regi enbart ska riktas till barn 9-16 år, med syskonförtur för barn 7-8 år.

Tidsperioderna. En övertikt av remissvaren anför att om tidsperioderna förlängs upp till 19 dagar föreligger risk att färre barn kommer att få åka.

Urvalsprinciper. Flera stadsdelsnämnder är tveksamma till punkt 2, ”Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ”, av de föreslagna urvalsprinciperna. Nämnden anser att information oftast saknas eller att den är sekretessbelagd och därför tidskrävande att ta fram sådant underlag. Det är dessutom svårbedömt. Några stadsdelsnämnder är även tveksamma till punkt 3, ”Syskonförtur”.

Handläggningstid. Flertalet av remissvaren påpekar att förslaget om information om kolloplacering senast fyra veckor efter ansökningsdagen är svårt att genomföra. Idag är handläggningstiden sex-åtta veckor.

Rinkeby stadsdelsnämnd som ansvarade för och samordnade upphandlingen för alla stadsdelsnämnder av kolloverksamhet för 2004 påpekar att några av de förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten som här föreligger inte kan genomföras förrän 2006. Detta beror på att de avtal som är tecknade i nuvarande upphandling gäller 2004 med möjlighet till förlängning för 2005 och att någon ny upphandling inte kan genomföras förrän inför 2006.

Dessa förslag är:

- periodernas längder 7-19 dagar (idag är kollo upphandlat för 5-14 dagars perioder)
- ny målgrupp 9-16 år med syskonförtur för barn 7-8 år (idag är kollo upphandlat för målgruppen barn i grundskolan år 1 – 9).

Mina synpunkter

Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms stads sommarkoloniverksamhet har en lång tradition. Men under senare år har allt

fler av verksamheterna utformats efter speciella intressen och den sociala aspekten tonats ned. På samma gång är det allt färre barn från ekonomiskt svaga familjer som åker och invandrabarn är underrepresenterade.

Kolloverksamheten ska i första hand vara en rolig och skön semester för barnen. En möjlighet till rörelsefrihet i naturen, utan trafik, asfalt och trängsel, långt borta från storstadens larm och också ett tillfälle att ha kul med nya kompisar. Syftet med kollo är att skapa en social och integrerande verksamhet där barn med olika ekonomisk, social och etnisk bakgrund möts i en ny, annorlunda och trygg miljö. Vårt mål är att alla stockholmsbarn inom målgruppen som vill åka på kollo ska erbjudas en plats. Kollotaxan ska utgöras av ett tydligt differentierat avgiftssystem och jag ställer mig därför positiv till stadsledningskontorets förslag.

För att i högre grad även nå de underrepresenterade grupperna föreslår kulturnämnden särskilda informationsinsatser. Detta är i sig bra men inte tillräckliga åtgärder. Ungdomar med invandrabakgrund och ungdomar från ekonomiskt svaga familjer söker sig i större utsträckning till aktiviteter där den sociala samvaron står i centrum. Därför måste tyngdpunkten i kolloentreprenörernas verksamhet ligga på de sociala aktiviteterna.

Stadsdelsnämnderna måste aktivt arbeta för att i högre grad nå de underrepresenterade grupperna.

Att endast låta de 7-8-åringar som har äldre syskon få åka innebär att ojämlika förhållanden uppstår. Utvärderingen för 2001-2002 pekar på att de yngsta barnen inte hade så positiva erfarenheter från kollovistelsen. Jag föreslår därför att målgruppens avgränsning utgörs av barn 9-16 år, vilket p.g.a. att den nuvarande upphandlingen gäller t.o.m. 2005 inte kommer att kunna genomföras förrän år 2006.

Kolloverksamheten ska som tidigare sagts vara en social verksamhet och innebär att nya kontakter med både vuxna och barn etableras på kort tid i en annorlunda miljö. Vissa barn har behov av att vara på kollo under en längre period än de två veckor som idag utgör den längsta vistelseperioden. Jag föreslår att tidsperioden för vistelse på sommarkoloniverksamhet i Stockholms stads regi är 7-14 dagar med möjlighet till 21 dagars vistelse för barn med medicinska eller sociala problem, där intyg styrker behovet av miljöombyte. Detta kommer p.g.a. att den nuvarande upphandlingen gäller t.o.m. 2005 inte att kunna genomföras förrän år 2006.

Vårt mål är att alla stockholmsbarn inom målgruppen som vill åka på kollo också ska erbjudas en plats. På samma gång ska kollo ha en integrerande effekt där barn från olika stadsdelar möts. Vissa perioder under sommaren och vissa kolloverksamheter är mer populära än andra. Mitt förslag är att barn med

medicinska och sociala problem, där intyg styrker behovet av miljöombyte kan ges förtur när det finns fler önskemål om en period eller en kolloverksamhet än vad som är möjligt.

Kulturnämnden föreslår att ett gemensamt IT-baserat administrativt system används av stadsdelsförvaltningarna. Ett utvecklat IT-system skapar möjligheter för att korta handläggningstiderna för kolloplaceringarna och kan även användas för att sprida information om kolloverksamheterna. Stadsdelsnämnderna bör därför gemensamt se över vilka möjligheter som står till buds för att utveckla ett sådant system.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. i huvudsak bifalla förvaltningens förslag
2. därutöver anföras.

Ett av de grundläggande syftena med sommarkollo är att ge barn, som annars inte har så stora möjligheter att lämna staden under sommarlovet, en möjlighet till några roliga veckor i en trevlig miljö. Tyvärr har kollo alltmer kommit att utvecklas i motsatt riktning, i flera avseenden.

Barn och ungdomar från familjer med små ekonomiska resurser, liksom barn med invandrarbakgrund, utgör en allt mindre andel av de barn som åker på kollo. Innehållet i kolloverksamheten har också i stor utsträckning förändrats från det traditionella ”Barnens Ö-kollo” till mer nischade aktiviteter. Fjällkollo, seglarkollo och ridkollo är några av rubrikerna i stadens Kollokatalog.

Vi menar att det utöver en ökad differentiering av avgifterna, krävs en ändrad inriktning för att locka nya målgrupper till kollo. Många kollo har i dag ett program med aktiviteter som kanske främst lockar barn, som utövar dessa många gånger kostnadskrävande fritidsaktiviteter även vid andra tillfällen. Vi tror att mer traditionella kollovistelser skulle öka möjligheterna att bredda målgruppen.

Idrottsförvaltningens utvärdering av kolloverksamheten visar att barn och föräldrar i ekonomiskt svagare grupper har starkare önskemål om en längre kollovistelse, än de från andra inkomstgrupper. Ett bra sätt att få fler barn från familjer med en svagare ekonomi att åka på kollo, torde vara att förlänga kollovistelsen, gärna upp till tre veckor.

Det är mycket angeläget att sommarkollo i form av längre lägervistelser ses som en av flera mycket bra verksamheter som erbjuds barn och ungdomar på sommarlovet. Dagkollo och andra verksamheter, som ofta organiseras av föreningslivet, är för många barn ett mycket bra alternativ till en längre lägervistelse.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) enligt följande.

Det är bra att staden lägger fast vilka regler som gäller för kollo. De barn som velat åka på kollo har de senaste åren drabbats av svek och problem till följd av otydliga regler. Det återstår i och för sig fortfarande en del oklarheter, inte minst vad gäller det motstridiga förhållandet att lova alla att åka men samtidigt ställa upp principer för urval. Möjligen borde detta förhållande få löftesställaren att visa viss försiktighet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Förslaget till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten godkänns, bilaga 2.
2. Förslaget till ny kollotaxa fr o m 2005 godkänns, bilaga 3.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

Uppföljningen av sommarkoloniverksamheten i Stockholms stad 2003 lämnas utan erinran.

Stockholm den 20 oktober 2004

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Erik Nilsson

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Lotta Edholm* och *Abit Dundar* (båda fp) med hänvisning till reservationen av (fp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. i huvudsak godkänna föredragande borgarråds förslag till beslut
2. därutöver anföras.

Det är värdefullt att sommarkolloverksamheten nu ska få gemensamma riktlinjer. Dock framstår det som märkligt att inriktningen dels är att alla ska få plats, dels att urvalskriterier föreslås. Om alla som söker får plats på kollo finns ju rimligen inget behov av urval. Det är viktigt att barn som kommer till kollo inte skiftas beroende på

social bakgrund utan att integrationsperspektivet får vara tydligt. Kolloverksamhet som enbart skulle rikta sig till barn från socialt tunga miljöer kräver specialutbildad personal och betydligt högre personaltäthet.

Av utvärderingen framkommer att många barn och föräldrar önskar längre perioder. Kortare perioder har dock den fördelen att fler kan erbjudas plats varför perioderna inte bör förlängas. Den arbetsgrupp som deltagit i utarbetande av förslaget ville inte förlänga perioden utan ville prioritera att fler barn ska få åka.

En annan aspekt på kolloperioden längd berör de föräldrar med utländsk bakgrund som i dagsläget är tveksamma till att sända sina barn på kollo. Det finns en rädsla att barnen kan utsättas för oönskat inflytande under kollovistelsen. Det motståndet lär snarast öka om kolloperioden förlängs.

Under en stor del av barnens tid träffar de inte sina föräldrar. Mer tid med barnen är ett önskemål i de allra flesta familjer. Av det skälet bör staden prova "familjekollo" där barn och deras föräldrar tillsammans kan spendera en vistelse på kollo. Det är rimligt att det avser familjer där den ekonomiska situationen inte medger semesterresor o dyl. Föreningen "Makalösa föräldrar" ordnar sådana till självkostnadspris och det brukar vara mycket uppskattat att få göra saker tillsammans som dessa familjer inte annars skulle ha möjlighet till.

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunstyrelsen beslutade den 28 april 2004 att uppdra åt kulturnämnden att i samråd med stadsdelsnämnder samt stadsledningskontoret utarbeta förslag till kollopolicy samt ta fram riktlinjer för verksamheten. I uppdraget ingår, med utgångspunkt från utvärderingen av kollo 2001-2002:s resultat om kolloverksamhetens svårigheter att nå invandrarbarn och ekonomiskt resurssvaga grupper, att se över hur informationsspridning, utbud, tidsperioder och former för kollo kan utvecklas för att nå dessa barn. Kommunstyrelsen uttrycker det som angeläget att kollo integrerande funktion förstärks. Likvärdiga urvalskriterier ska gälla för hela staden. Likaså bör kvalitetskontrollen av entreprenörerna skärpas. Stadsledningskontoret fick också i uppdrag att se över kollo taxan. Kontorets förslag till ny kollo taxa fr.o.m. 2005 finns i *bilaga 3*.

Kulturnämnden beslutade den 15 juni 2004 att godkänna kulturförvaltningens förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten samt att överlämna och åberopa förvaltningens förslag till kommunstyrelsen. Kulturnämnden beslutade vidare att godkänna förvaltningens redovisning av kolloverksamheten sommaren 2003 samt att överlämna redovisningen till kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna, *bilaga 4*.

Reservation anfördes av *Louise Edlind Friberg m.fl. (fp)*, *Robert Lisborg (kd)* samt tjänstgörande ersättaren *Åsa Eklund (m)* till förmån för eget yrkande, *bilaga 1*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts vid kulturstaben efter samråd med en arbetsgrupp bestående av representanter från stadsdelsförvaltningarna i Bromma, Rinkeby och Skarpnäck, stadsledningskontoret samt sociologen Diana Pettersson Svenneke, utvärderare av Stockholms kolloverksamhet 2001-2002. Synpunkter har också inhämtats från handläggare av kollo vid flera stadsdelsförvaltningar, Kulturskolan, Stadsbiblioteket, nätverket av stadsdelarnas kultursamordnare samt socialtjänstförvaltningen.

Till grund för detta tjänsteutlåtande ligger också Diana Pettersson Svennekes utvärdering av sommarkollo 2001-2002, idrottsförvaltningens uppföljning 2001 och 2002 samt kulturförvaltningens uppföljning 2003.

Uppdraget

Kulturnämnden har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att utarbeta förslag till reviderad kollopolicy samt ta fram riktlinjer beträffande kolloverksamheten. Policyn bör innehålla en definition av kollo samt tydliga mål för verksamheten. I uppdraget ingår, med utgångspunkt från utvärderingens resultat om kolloverksamhetens svårigheter att nå invandrarbarn och ekonomiskt resurssvaga grupper, att se över hur informationsspridning, utbud, tidsperioder och former för kollo kan utvecklas för att nå dessa barn. Kommunstyrelsen uttrycker det som angeläget att kollos integrerande funktion förstärks. Likvärdiga urvalskriterier ska gälla för hela staden. Likaså bör kvalitetskontrollen av entreprenörerna skärpas.

Kommunstyrelsen har även uppdragit åt stadsledningskontoret att se över och differentiera kollo taxan varför kulturförvaltningen inte går in på den frågan i detta tjänsteutlåtande.

Det ligger heller inte i kulturnämndens uppdrag att se över hur resursfördelningen görs i stadsdelsförvaltningarna för att alla barn ska få samma möjlighet till en kolloplats, även om det är en viktig aspekt på tillämpningen av likställighetsprincipen. Uppdraget omfattar inte heller att se över de ekonomiska förutsättningarna beträffande nyttjande av egna kollogårdar, (samtliga stadens fastigheter ca 28 st, inkl Stiftelsen Barnens Dags fastigheter, ca 30 st), upprustningsbehov och handikappanpassning. Detta tjänsteutlåtande behandlar stadens vanliga kolloverksamhet och har inte tagit ställning till verksamheten för funktionshindrade som lyder under socialtjänstförvaltningen. Den ingick inte heller i utvärderingen 2001-2002.

Historik

I slutet av 1800-talet startade de första sommarkolonierna. Syftet var att erbjuda sommarvistelse för ”svaga och sjuka skolbarn”. De drevs av ideella föreningar. Verksamheten organiserades ofta via kyrkans församlingar och finansierades till stor del genom välgörenhet. Tidigt började Stockholms stad bidra till finansieringen av verksamheten.

Under 1950- och 1960-talet tonades kollos ursprungliga betydelse ned och sågs i första hand som en insats för att förbättra hälsan hos barn från arbetarklassen. I början av 1960-talet kom en lag som begränsade församlingarnas möjlighet att stödja och bedriva koloniverksamhet. Detta bidrog i hög grad till en stegvis kommunalisering av verksamheten.

1977 inrättades Sommarbarnsbyrån och placerades under Socialförvaltningen. Enheten ansvarade för all koloniverksamhet i Stockholms stad. Vid den här tiden

drevs all verksamhet i egen regi och flertalet av sommargårdarna var i stadens ägo. Mellan 1983 och 1996 låg enheten organisatoriskt under ett av Socialförvaltningens distrikt. Verksamheten konkurrensutsattes från 1993.

Vid stadsdelsnämndsreformen 1997 fördes Sommarbarnsbyrån över till Resursförvaltningen. Sommarbarnsbyrån blev då intäktsfinansierad och sålde kolloplatser till stadsdelsnämnderna. 1999 flyttades Sommarbarnsbyrån över till idrottsförvaltningen. På hösten samma år beslöts att kommunalt drivna sommargårdar skulle upphöra vid årets slut samt att Sommarbarnsbyrån skulle avvecklas.

Utvärderingen 2001-2002

I augusti 2001 beslöt kommunfullmäktige att ge idrottsförvaltningen i uppdrag att utvärdera kolloverksamheten i staden. Forskningsenheten vid idrottsförvaltningen gav uppdraget åt sociologen Diana Petersson Svenneke att genomföra studien. Idrottsnämnden beslöt 2003-10-16 att godkänna utvärderingen samt överlämna den till kommunstyrelsen och kulturnämnden. Kommunstyrelsen godkände rapporten utan erinran i april 2004.

I utvärderingen konstateras bland annat att det skett stora förändringar inom kolloverksamheten sedan mitten av 1980-talet. Målsättningen att alla som vill ska få åka har lett till en ökning av antalet barn - men för att detta ska vara möjligt har kolloperiodernas längd kortats avsevärt. Stadens resurser till kollo har halverats om man ser till antalet barndagar. Utvärderingen visar att 40 % av de barn och föräldrar som tillfrågats önskar längre perioder än de maximala 14 dagar som nu erbjuds. I de ekonomiskt svaga grupperna är det upp till 70% som önskar längre perioder än 14 dagar. Utredningen ställer också frågan om det nuvarande avgiftssystemet är anpassat till de ekonomiskt svagaste gruppernas situation och konstaterar att gränsen för att hamna i den kategori som betalar den högsta kolloavgiften är hushåll med en sammanlagd inkomst på 18 000 kronor/månad. Andelen barn med små ekonomiska resurser (bor i hyreslägenhet och har inga eller få materiella resurser) har minskat från sammanlagt 51 % av kollobarnen 1993 till 29 % 2002. Barn vars båda föräldrar är födda utomlands är underrepresenterade, endast 8 % av barnen har denna bakgrund. 64 % utgörs av barn vars båda föräldrar är födda i Sverige.

Ansvar för kolloverksamheten ligger på respektive stadsdelsnämnd. Utredaren konstaterar att barnens chans att få en kolloplats beror på i vilken stadsdel de bor. Stadsdelsnämnderna låter olika stor andel av barnen få åka och tillämpar olika kriterier för vilka barn som ska beredas plats.

Nulägesbeskrivning

Sedan 2000 ligger ansvaret för kolloverksamhet för barn i grundskola på stadsdelsnämnderna. Det innebär att stadsdelarna själva bland annat skall upphandla kolloplatser, fördela platser, informera, administrera ansökningar och genomföra inspektion av verksamheten. Ansvaret för den kvantitativa uppföljningen ligger sedan 2003 på kulturförvaltningen.

Stadsdelarna har successivt byggt upp vissa gemensamma funktioner. Idag finns ett nätverk för kollohandläggarna i de 18 stadsdelsförvaltningarna och en upphandlingsgrupp. Årligen produceras en gemensam broschyr där alla kollo presenteras. Samtliga familjer som har barn i grundskolan får broschyren hemskickad via post. Stadsdelarna har prövat på flera olika modeller för att genomföra inspektionen. De tre första åren anställdes en gemensam kolloinspektör. Under 2003 fördelades inspektionsansvaret mellan handläggarna i stadsdelarna.

Stadsdelsförvaltningarna har olika organisation, olika administrativa system samt olika ekonomiska prioriteringar för kolloverksamhet. Detta faktum samt avsaknaden av gemensamma riktlinjer har lett till att det finns variationer mellan stadsdelarna beträffande vilka och hur många barn som får en plats på kollo.

Verksamheten har haft en tendens att mer likna lägerverksamhet, dvs fokusera på ett specialintresse. Det är ingen nackdel med ett differentierat utbud, men grunden för kolloverksamheten bör i första hand vara sätta barnet i centrum och i enlighet med Barnkonventionen säkra deras rätt till gemenskap, delaktighet och trygghet.

Antalet barn som beviljats plats på kollo har successivt minskat sedan 1996, men 2003 visar på en uppgång med 2 000 barn och 14 000 barndagar. Att antalet barn är fler hänger delvis samman med att periodernas längd blivit kortare och som längst är 15 dagar. 2003 var antalet barn som sökt, men inte kunnat placeras 1 230 barn. 2002 var motsvarande antal 3 335 barn. Enligt stadsdelarnas redovisningar har dessa ej kunnat beviljas sitt första hands val, och har valt att köa för att komma till rätt kollo vid en särskild period istället för att anta något annat alternativ.

Av stadens befolkning i åldersgruppen 7-16 år var 9,5 % på kollo sommaren 2003. Det är en ökning med 2,4 % i jämförelse med 2002. Antalet deltagande kollobarn från Rinkeby, som har det extremt lägsta deltagarantalet, har ökat marginellt med 0,3 %. Spånga-Tensta, som också hade låg andel kollobarn 2002, 3,6 % av åldersgruppen i stadsdelen, har 2003 ökat till 6,3 %.

Kulturförvaltningens förslag

Mål och syfte

Som framgår av ovanstående historik har syftet med kollo skiftat under årens lopp.

I idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande från 1999 anges att ”målet för verksamheten är att ge barn möjlighet till en stimulerande sommarvistelse oberoende av föräldrarnas ekonomiska situation”.

I stadens budget för 2004 poängteras att ”barns och ungas möjlighet till sommaraktiviteter måste präglas av en helhetssyn, men också av lokala skilda behov. Sommarkolonier, dagaktiviteter och andra aktiviteterska kunna ge ett rikt och spännande utbud av både ”prova-på-aktiviteter” och längre upplevelsebaserade verksamheter. Riktlinjer för stadsdelsnämndernas utbud av sommaraktiviteter för barn och unga kommer att behandlas i kommunfullmäktige i särskilt ärende.”

Några stadsdelsnämnder har formulerat mål och generella åtaganden för verksamheten. I utvärderingen återkommer det som ett problem att det saknas ett övergripande syfte och mål för verksamheten. De målbeskrivningar som finns är troligen för allmänt hållna för att kunna vara till stöd vid utformningen av verksamheten.

Kulturförvaltningen har efter samråd med arbetsgruppen kommit fram till de mål och syften som finns angivna i riktlinjerna och som presenteras sist i detta tjänsteutlåtande. Dessa har sin utgångspunkt i de krav som ställts på kolloarrangörerna och kompletterats med sociala och psykiska trygghets-/aspekter. Vi har också i enlighet med Barnkonventionens direktiv anlagt ett brukarperspektiv på verksamheten.

Definition av kollo

Kulturförvaltningen föreslår följande definition av kollo:

Heldygnssomsorg för barn i åldrarna 9-16 år, med syskonförtur för barn 7-8 år, vid en kollogård i naturmiljö. Verksamheten ska innehålla ett varierat program av fritidsaktiviteter och kultur i gemenskap med andra, men också en möjlighet att bara vara. Vistelsen ska vara trygg för barnen och föräldrarna ur såväl fysisk, psykisk som social aspekt. En kolloperiod är mellan sju dagar och 19 dagar. Verksamheten ska vara stadsdelsövergripande.

Detta tjänsteutlåtande behandlar inte stadsdelarnas sätt att lösa fritidsverksamhet för hemmavarande barn under sommarlovet. "Dagkollo" är en form som är viktig inom sommarverksamheten, som används av såväl stadsdelsnämnder som olika organisationer, men som inte faller in under definitionen av den traditionella kolloverksamheten. För de yngre barnen som enligt utvärderingen inte hade så positiva erfarenheter av kollo och är i större behov av kontinuerlig kontakt med sina föräldrar är dagkollo ett bra alternativ. Längre fram återkommer vi med en exempelsamling av denna verksamhet, vilket kan ses som ett komplement till sommarkoloniverksamhet.

Inom kolloverksamheten är det den sociala samvaron som kommer i första hand, aktiviteterna i andra hand. Läggerverksamheten har däremot fokus på en aktivitet.

Det vanligaste är att det är föreningar eller privata arrangörer som arrangerar läggerverksamheten emedan kolloverksamheten drivs av staden, för närvarande genom entreprenörer, på uppdrag av stadsdelsnämnderna och är stadsdelsövergripande.

Övrigt utbud av sommaraktiviteter

Utöver kolloverksamheten har stadsdelsförvaltningarna och även vissa fackförvaltningar ett verksamhetsutbud som innehåller olika former och typer av läger, dagverksamhet (ofta benämnt "dagkollo") och annan sommarverksamhet. Verksamheterna utvecklas oftast i samverkan med lokala aktörer, föreningar och andra organisationer. Aktiviteterna sker mestadels under dagtid och i närmiljön eller i någon annan närbelägen miljö oftast med badmöjligheter mm till vilken barnen/ungdomarna bussas.

De former som belysts i diskussionerna inom denna översyn är främst:

- Dagkollo (framför allt föreningar inom idrotts- och scoutrörelsen, stadsdelsförvaltningarna, Stadsbiblioteket)
- Familje-, eller föräldra- och barnkollo
- Olika former av läger, oftast i samarbete med föreningar eller organisationer
- Sommarverksamheter vid badplatser

Det finns exempel på både öppen verksamhet utan krav på att anmäla sig i förväg och verksamhet utifrån särskilda intressen. Några stadsdelsförvaltningar organiserar ”badbussverksamhet”, bussar plockar upp barn vid angivna hållplatser och åker till bad där det finns personal och aktiviteter att ta del av. Det finns även verksamhet som riktar sig till barn som vill utveckla särskilda intressen. Exempel på detta är bland andra animationskollo och de skrivarläger som Stockholms stadsbibliotek arrangerar.

Några stadsdelar erbjuder genensamma dagsutflykter till Björnö i Stockholms skärgård. De riktar sig i första hand till barn och ungdomar men hela familjer är även välkomna att följa med. Verksamheten arrangeras tillsammans med bland andra Skärgårdsstiftelsen, Skeppsholmens folkhögskola, Skeppsholmsgården, Studiefrämjandet, Friluftsförbundet, Fältbiologerna och KTH.

Det finns även dagkolloverksamhet som riktar sig till barn med särskilda behov. Ett exempel är ett dagkollo som genomförs under en vecka för barn med ej sammanboende föräldrar som har svårt att komma överens. Under veckan arbetar man med övningar och lekar kring självkänsla, kamrater med mera.

Föreningar arrangerar ofta läger som inte enbart riktar sig till de egna medlemmarna utan även till de som vill pröva på och utveckla ett intresse. De som riktar sig till barn och ungdomar 7-20 år kan få stöd från idrottsförvaltningen.

Arbetsgruppen anser att dessa aktiviteter ska präglas av det lokala engagemanget och att det inte går att arbeta fram stadsdelsövergripande mål och riktlinjer för detta. Arrangemangen bekostas huvudsakligen med andra medel än de som avsatts för sommarkoloniverksamhet.

Att nå underrepresenterade grupper

Utvärderingen 2001-2002 visar att staden når allt färre barn och ungdomar vars föräldrar är födda utomlands och som kommer från ekonomiskt resurssvaga familjer. Kollo är en utmärkt plats för integrationsarbete, men det krävs ett mer målinriktat och medvetet arbete för att informera om och rekrytera till kollo om man ska nå dessa grupper i större omfattning.

Arbetsgruppen anser att det är en fråga som inte har en enkel lösning, utan kräver mer tid och kunskap än vad som varit möjligt för detta uppdrag. Följande punkter har diskuterats och formuleras som förslag längre fram i detta tjänsteutlåtande:

1. Kollotaxan bör vara mer differentierad (förslag avges av stadsledningskontoret).
2. Informationen måste nå ut till barnen och deras föräldrar. Utskick av broschyr räcker inte, utan måste kompletteras med såväl personliga kontakter som informationsmöten.

3. Kollohandläggarna måste ha kunskap om barn inom stadsdelen och vilka informationskanaler som behöver användas för att nå de underrepresenterade grupperna.
4. Urvalsprinciperna måste vara lika för alla stadsdelsnämnder som också ansvarar för att alla prioriterade barn placeras.

Erfarenheten från genomförda undersökningar (Blomdahl/Elofsson) visar att invandrarbarnen och framför allt deras föräldrar upplever skolan som en auktoritet, medan fritidsverksamhet m m inte har den statusen. Därför kan det vara viktigt att försöka förmedla information om kollo via lärare eller vid föräldramöten i skolan.

Därutöver vore det önskvärt att genomföra en studie om hur kolloverksamhet kan utvecklas för att passa barn eller familjer med olika kulturell bakgrund. Det är inte säkert att kollo är lösningen för alla barn och ungdomar. Kollo är en svensk företeelse, och det finns familjer från andra länder som hellre väljer att skicka sina barn till släktingar i det gamla landet hela eller delar av sommarlovet.

Barnens ålder

Arbetsgruppen har diskuterat om barn som är 7-8 år är för unga för kollo. I utvärderingen återfinns huvuddelen av de barn som inte tyckte att kollo var så roligt i den yngsta gruppen. I sammanställningen över vilka åldrar som erhållit placering 2004 (6 730) är hälften i åldern 11-13 år. Endast 256 barn är 7-8 år (bilaga 3).

Kulturförvaltningen föreslår att stadens kolloverksamhet är till för barn från det år de fyller 9 år t o m 16 år. Syskonförtur gäller även barn 7-8 år.

Verksamhetens innehåll

Det finns såväl traditionella kollen med ett blandat program av sommaraktiviteter och kollen med speciell inriktning på t ex ridning, motorcross, matlagning, segling, film, vildmarksliv etc. Kollogårdarna är numera spridda runt hela Sverige och även i Estland. Några kollogårdar är särskilt uppskattade och blir fort fulltecknade. Barnen köar hellre för att komma just dit än till någon annan sommarkollo.

Kulturförvaltningen/arbetsgruppen tycker inte att det är fel att kollo inriktas mot ett speciellt intresse. Det överensstämmer med de erfarenheter som forskarna Ulf Blomdahl och Stig Elofsson fått genom att kartlägga ungdomars behov av en differentierad fritid. Men forskarna visar också att ungdomar med invandrarbakgrund och ungdomar från resurssvaga familjer i större utsträckning söker sig till aktiviteter där den sociala samvaron står i centrum. Därför är det viktigt att inte de särskilda krav på gemenskap etc som ställs på en kolloverksamhet sätts åt sidan. Dessa framkommer av de mål och riktlinjer som formulerats sist i detta tjänsteutlåtande. Kolloarrangörerna måste också i förhandsinformationen tydligt ange hur mycket tid som kommer att ägnas åt en specialaktivitet, så att barnen vet vad de har att förvänta sig och uppgifterna kan följas upp.

Information

Kolloverksamhet är en frivillig verksamhet. Det är i första hand barn och ungdomar som ska nås av och bli inspirerade av informationen om kollo, i andra hand föräldrarna. Från och med i år (2004) når den gemensamma kollokatalogen ut till alla hushåll med barn i skolåldern via posten. Det är av stor vikt att denna katalog når ut på samma sätt över hela staden. Om katalogen lämnas ut via skolan är det inte säkert att barn eller föräldrar får ta del av informationen.

Kollohandläggarna ska också ha till uppgift att sprida informationen inom förvaltningen, informera och stå i kontakt med skolans elevvårdspersonal, individ- och familjeomsorgens tjänstemän samt anställda inom fritidsverksamheten. Att delta och informera vid skolornas föräldramöten är ett sätt. Att delta vid föreningsmöten eller informera vid andra träffpunkter inom stadsdelen är ett annat sätt. Stadsdelsförvaltningen bör se över om särskild information behövs på andra språk än svenska etc. Om underlaget är tillräckligt stort kan också katalogen framställas på andra språk än svenska.

Kulturförvaltningen föreslår att en gemensam broschyr distribueras till samtliga hushåll med barn i årskurs 3-9 samt att stadsdelsförvaltningarna ser över särskilda informationsinsatser och överväger om information behövs på andra språk än svenska.

Tidsperioder

Tidsperioderna har successivt minskat i längd. I 2004 års kollokatalog är utbudet 6-15 dagar. Här finns många olika uppfattningar om kolloperiodernas längd. Alltför korta perioder innebär att man inte uppnår målsättningen med kollo som är att skapa en social gemenskap. Verksamheten under de korta perioderna har varit alltför fokuserad på aktivitet och liknar därmed mer föreningarnas lägerverksamhet med ledare som är duktiga utövare och pedagoger inom sitt specialområde, men som inte alltid har den pedagogiska kompetens som behövs för att ta hand om barn och ungdomar dygnet runt samt garantera den sociala tryggheten. Allt för långa perioder innebär att färre barn kan tilldelas plats och det finns synpunkter på att det inte efterfrågas av det stora flertalet barn. I utvärderingen framkommer dock att en så stor del som 70 % av de ekonomiskt svaga grupperna önskar längre perioder än 14 dagar. Yngre barn erbjuds företrädesvis de kortare perioderna och ungdomar de längre perioderna.

Förvaltningens förslag innebär att de kortaste perioderna tas bort och att perioderna utökas med tre-veckors-perioder, d v s *tidsperioder mellan sju och 19 dagar*.

Organisation

Stadsdelsnämnderna har sedan sommaren 1997 haft ansvar för att tillhandahålla kolloverksamhet för barn och ungdomar boende i respektive stadsdelsområde, även om det administrerades av Sommarbarnsbyrån. Efter Sommarbarnsbyråns upphörande

år 2000 har stadsdelarna själva upphandlat och träffat ramavtal med entreprenörer/kolloarrangörer. Successivt har stadsdelsförvaltningarna utökat sitt samarbete för att kunna effektivisera och svara upp mot brukarnas önskemål och krav på verksamheten. Från 2003 har gemensam upphandling skett. Under handläggningen av detta ärende har frågan diskuterats med flera parter huruvida en central eller decentraliserad organisation är att föredra. Det har framkommit att det kan finnas vissa ekonomiska fördelar och rationaliseringsvinster i en gemensam organisation. För en decentraliserad organisation talar dock att stadsdelsförvaltningarna, som idag har hand om barnen i andra avseenden och därmed besitter en stor kompetens på området, även har möjlighet att påverka kolloverksamheten. Det gör det möjligt att använda sig av olika lösningar för individuella behov och i strävan att verkligen nå de barn och ungdomar som bäst behöver en vistelse på kollo bör stadsdelarnas tjänstemän besitta de kunskaperna.

Kollohandläggarna har en nyckelroll i detta arbete, som att ha kontakterna gentemot olika yrkeskategorier inom förvaltningen, att kunna informera vid möten samt sprida skriftlig information och vara lyhörd för att bedöma/bevilja insatser där det kan behövas. Idag är kollohandläggarna inte en enhetlig grupp utan har många olika funktioner inom förvaltningarna och är placerade vid olika avdelningar/enheter och har ibland inte tillräckligt med tid avsatt för uppgiften. Handläggarna ökar successivt sin kunskap bl a tack vare ett gemensamma nätverket inom området över stadsdelsgränserna. Kollohandläggarna bör ha kunskap om barnen i området samt ha möjlighet att inhämta och lämna information. Om arbetet ska skötas på liknande sätt över staden så att barnen ska få samma möjligheter och rättigheter är det viktigt att utöka och jämställa handläggarnas kompetens, att genomföra utbildningar och stärka nätverksutbytet.

Hanteringen av kolloplaceringar är en rätt tidskrävande verksamhet för stadsdelsförvaltningarna. Ett gemensamt IT-baserat administrativt system skulle underlätta hanteringen. Det bör undersökas om BOSKO, som först ska implementeras inom förskola och skolverksamhet, kan svara mot behoven.

Kulturförvaltningen föreslår att ansvaret för sommarkoloniverksamheten åvilar respektive stadsdelsnämnd, men att upphandling av sommarkoloniverksamhet organiseras av stadsdelsförvaltningarna gemensamt. Detta är ingen skillnad mot hur det sköts idag.

Kulturförvaltningen föreslår också att kollohandläggarnas erbjuds kompetensutveckling samt att ett gemensamt IT-baserat administrativt system provas.

Kvalitet

Entreprenörerna ska redogöra för hur de tillgodoser stadens mål och riktlinjer för kolloverksamheten. Förfrågningsunderlaget till entreprenörerna uppdateras i enlighet med riktlinjerna och utvecklas successivt för att säkerställa kvaliteten. De tidigare målen knöt an till den fysiska tryggheten medan kulturförvaltningen och

arbetsgruppen menar att de sociala och psykologiska aspekterna ska bli lika tydliga i upphandlingen. Stadens kvalitetssystem gäller naturligtvis också kolloverksamheten, vilket innebär att de mål som anges ska följas upp samt att klagomålshanteringen fungerar.

Kvalitetsmätning av målen sker med hjälp av de metoder som anges. Målen delas in i områdena verksamhet, fysisk respektive psykosocial trygghet. Genom dokument, inspektion och synpunkter från brukarna kontrolleras måluppfyllelsen. Metoderna för uppföljning och utvärdering utvecklas och förbättras successivt.

Kulturförvaltningen föreslår att mätning av måluppfyllelse och klagomålshandling sköts av stadsdelsförvaltningarna inom ramen för stadens kvalitetsarbete.

Inspektion

Formerna för inspektion har varierat. 2002 var en kolloinspektör anställd med uppdrag att följa upp verksamheten. 2003 delades ansvaret mellan handläggarna på stadsdelsförvaltningarna. En fördel med en kolloinspektör är att denna har rätt kompetens och att inspektionen blir utförd på ett likartat sätt vid alla gårdar. Fördelen med att kollohandläggarna delar uppdraget mellan sig är att deras kunskaper utvecklas, arbetsuppgifterna blir mer sammanhängande och förståelsen för verksamheten ökar. Det är dock viktigt att inspektionen följer en bestämd struktur.

Kulturförvaltningen föreslår att inspektion utförs varje sommar och att samtliga kollogårdar erhåller ett besök var. Inspektionen utförs av person/personer som utses av stadsdelsförvaltningarna.

Inspektionen utgår från stadens riktlinjer för kolloverksamheten samt från förfrågningsunderlag mot det anbud/beskrivning entreprenören lämnat. Vid inspektionen kontrolleras den yttre och inre strukturen på kollogården. Som utgångspunkt används den intervjumall till föreståndaren samt den observationsmall som stadsdelsförvaltningarna tar i bruk sommaren 2004. Inspektionerna samt synpunkter och klagomål från brukarna sammanställs i en rapport och anmäls i respektive stadsdelsnämnd.

Kulturförvaltningen föreslår att intervju- och inspektionsmallarna kompletteras med frågor utifrån de riktlinjer som föreslås samt en enkät riktad till brukarna om hur de upplever kollovistelsen.

Det är också viktigt att rapporten analyseras och att slutsatser dras för att successivt förbättra verksamheten.

Uppföljning

2004 har kulturförvaltningen fått överta ansvaret för **uppföljning** av kolloverksamheten från idrottsförvaltningen, men instämmer i SPO-utredningens förslag om att detta **ansvar övergår till stadsledningskontoret från 2005**. Uppföljningen är kvantitativ, genomförs varje år och bygger på enkäter riktade till varje stadsdelsförvaltning. Stadsdelsförvaltningarna har skyldighet att leverera underlag till uppföljningen. Rapporten återredovisas till stadsdelsnämnderna samt till kommunstyrelsen.

Utvärdering föreslås ske vart fjärde år av någon **oberoende part** under ledning av idrotts- och kulturförvaltningarnas forskningsenhet. Utvärderingen ska vara kvalitativ och belysa såväl barns och ungdomars samt deras föräldrars syn på verksamheten.

Nedan följer ett sammandrag av kulturförvaltningens förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten i Stockholms stad.

Mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten

Kolloverksamheten ska hanteras på samma sätt i hela staden och följa de riktlinjer som anges nedan.

Kolloverksamhet i Stockholms stads regi innebär att barn 9-16 år, med syskonförtur för barn 7-8 år, erbjuds heldygnsomsorg vid en kollogård i naturmiljö under en period av 7-19 dagar. Verksamheten ska innehålla ett varierat program av fritidsaktiviteter och kultur i gemenskap med andra, men också en möjlighet att bara vara. Vistelsen ska vara trygg för barnen och föräldrarna ur såväl fysisk, psykisk som social aspekt. Verksamheten ska vara stadsdelsövergripande.

Syftet med kolloverksamheten är att ge barn och ungdomar möjlighet till en stimulerande och trygg sommarvistelse. Barn och ungdomar vars familjer saknar förutsättningar för att ordna detta på egen hand ska prioriteras. Kollo ska integrera barn och ungdomar från olika miljöer och olika delar av staden. Även barn med funktionshinder ska integreras där det är möjligt.

Ansvaret för sommarkollo åvilar respektive stadsdelsnämnd utifrån för staden gemensamma riktlinjer och gemensamt utbud.

Förslag till mål

Kollovistelsen ska ge barnen att

- utveckla relationer med barn från olika miljöer och delar av staden,
- få miljöombyte och vistas i naturen,
- delta i stimulerande aktiviteter, vara delaktiga i verksamhetsplanering och vardagsgörsmål

Kollovistelsen ska ge barnen

- god omvårdnad och tillsyn i fysiskt avseende
- trygg vistelse i psykiskt och socialt avseende

Kollobarnens föräldrar ska

- erhålla information om placering senast 4 veckor efter sista ansökningsdag
- erhålla god information före och under kollovistelsen
- kunna känna sig trygga med att barnen får god omsorg i psykiskt, socialt och fysiskt avseende.

Alla barn ska ha samma förutsättningar att få en plats på kollo oavsett var i staden man bor. Detta innebär att samma urvalsprinciper och prioriteringsordning tillämpas.

Urvalsprinciper

Intentionen är att barn och ungdomar som vill ska få åka på kollo. Om inte alla barn kan erbjudas plats på kollo måste prioritering göras enligt följande:

1. Barn med medicinska och sociala problem, där intyg styrker behovet av miljöombyte
2. Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ
3. Syskonförtur

Förslag till riktlinjer

- Basinformationen om kolloverksamheten ska vara lika för alla familjer som har barn inom målgruppen. Utöver detta gör varje stadsdelsförvaltning nödvändiga informationsinsatser för att nå underrepresenterade grupper.
- Besked om kolloplats skickas ut till familjerna fyra veckor efter sista ansökningsdag.
- Vid placering av barn ska ovan angivna prioriteringsordning tillämpas. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar gemensamt för att prioriteringsordningen hålls.
- Kollogrupperna ska vara väl sammansatta så att barn från olika delar av staden och olika miljöer möts. Jämn könsfördelning ska eftersträvas.
- Personalen vid gårdarna ska ha pedagogisk kompetens och erfarenhet av arbete med barn och ungdom.
- Sommarkolonin ska ha uttalade och kända dagsrutiner och regler om såväl säkerhet som umgänge. Det ska finnas en handlingsberedskap och strategier för att motverka mobbning och kränkningar.
- Inspektion av kolloverksamheten samt uppföljning ska genomföras varje år och samtliga kollogårdar ska få ett besök.

Stadens mål och riktlinjer ska biläggas förfrågningsunderlaget till entreprenörerna.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 juni 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen beslutade 2004-04-28 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att se över nuvarande kollo-taxa. Stadsledningskontoret får härmed överlämna ett förslag till ny kollo-taxa att gälla fr.o.m. 2005.

Nuvarande kollo-taxa, som inrymmer tre avgiftsklasser utifrån hushållsinkomst, har inte justerats sedan 1997. En uppjustering av taxan är därför motiverad.

Stadsledningskontoret har övervägt att på samma sätt som för vissa andra taxor och avgifter basbeloppsrelatera även kollo-taxan för att därmed få en kontinuerlig anpassning av taxan till förändrade kostnadsnivåer. Kontoret har emellertid funnit att en sådan modell är mindre önskvärd beroende på att en kollo-taxa bör vara enkel, lättöverskådlig och utgå i jämna femkronorsbelopp.

Stadsledningskontoret har även beaktat synpunkter, vilka framkommit i nytt förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamhet. Där anføres bl. att kollo-taxan bör vara mer differentierad i syfte att verksamheten skall nå flera barn från ekonomiskt resurssvaga familjer.

En av utgångspunkterna för en ny taxekonstruktion har varit att så långt möjligt behålla dagens låga avgiftsnivåer för lägre hushållsinkomster upp till nivån 20 000 kronor/månad. Förslaget innebär jämfört med dagens taxa en höjning av inkomstnivån för nivå två från 18 000 kronor/månad till 20 000 kronor/månad med oförändrad avgift. För inkomstgrupper över denna nivå föreslås tre nya inkomstklasser, vilket innebär att taxan ges en progressiv profil upp till 40 000 kronor/månad. För familjer i vanligen förekommande inkomstnivåer innebär förslaget en höjning med måttliga 50 kronor/dag. Denna ökning kan motiveras mot bakgrund av att taxan varit oförändrad sedan 1997. Kontoret noterar samtidigt att en mer progressiv taxa skall ligga på en nivå som med god marginal understiger självkostnaden för upphandlade kollo-tjänster inkl. administrativa kostnader.

Stadsledningskontoret anser vidare att kolloavgiften för flerbarnsfamiljer bör anpassas efter antalet barn som nyttjar kollovistelse. Här föreslås således en relativt kraftig horisontell rabatt för flerbarnsfamiljer i samtliga inkomstklasser. Flerbarnsrabatten för en fyrbarnsfamilj i högsta inkomstklassen ger sålunda en extra subvention på 720 kronor/dag. Utan flerbarnssubventionen skulle avgiften bli 1 400 kronor/dag och med detta förslag blir totalavgiften endast 680 kronor/dag för fyra barn.

Stadsledningskontoret har i taxeförslaget utgått från fasta dygnsavgifter. Samtidigt har noterats att i förslaget till riktlinjer argumenteras för längre vistelsetider. Detta innebär i sin tur att antalet barn som bereds kollovistelse inom en given kostnadsram begränsas. Det innebär även att den totala kostnaden för kollovistelser kan upplevas som betungande samtidigt som taxenivån för vissa inkomstklasser uppräknas. Detta kan enligt stadsledningskontorets mening aktualisera frågan vad som skulle kunna

benämnas en *vecka 2-rabatt*. Denna fråga torde vägas in vid den slutliga behandlingen av förslaget till riktlinjer.

Föreslagen taxa med oförändrat antal barndagar på kollo och en uppskattning av inkomststrukturen kan beräknas ge en intäktsökning med ca 4 mnkr /år. Härmed tillskapas ett ekonomiskt utrymme för stadsdelsnämnderna som möjliggör att flera barn får tillfälle till stimulerande kollovistelse i riktning mot förverkligande av målsättningen att alla barn som så önskar skall erhålla plats på kollo.

En årlig taxejustering bör fortsättningsvis ske.

Hushållsinkomst	Dygnsavgift per barn i kolloverksamhet, kronor			
	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
0 - 10.000	50	40	30	25
10.001-20.000	100	80	60	50
20.001-30.000	250	200	150	125
30.001-40.000	300	250	170	140
40.001-	350	270	200	170

REMISSER

Kulturnämndens förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten samt förslaget till ny kollotaxa har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder och till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar inledningsvis att så gott som inga andra kommuner bedriver kolloverksamhet på sätt som sker i staden enligt mångåriga traditioner. Verksamheten i Stockholm har på senare år reducerats väsentligt både ifråga om antalet barndagar och vistelsetidernas längd. Av åldersgruppen 7-16 år var c:a 10% av barnen på kollo år 2003.

Med tanke på stadens ansträngda ekonomi bör tydliga volymer fastställas då verksamheten är kostsam. Begreppet ”Alla barn som så önskar skall få åka på kollo” behöver preciseras med avseende på vistelsetider och de ekonomiska resurser som SDN skall disponera för ändamålet. En barndag kan numera beräknas kosta minst c:a 500 kr. Frågan bör ställas om andra alternativ för sommaraktiviteter för dessa barngrupper kan ge en bättre totaleffekt för en given satsning. SDN har utvecklat ett rikt utbud av sommaraktiviteter såsom tex. dagkollo, olika former av läger och sommarverksamheter vid badplatser. Stadsledningskontoret anser att SDN har goda

förutsättningar att alltefter skiftande behov ytterligare utveckla utbudet av sådana sommaraktiviteter som alternativ till kollo.

Förslag till ny taxa är under utarbetande. Med en starkare progressivitet i taxan kan ytterligare resurser tillföras under förutsättning att kolloplats efterfrågas i högre inkomstlagen.

Donationsmedel har ställts till förfogande. Stadsledningskontoret kan konstatera att dessa medel, som avsetts, inte lett till ökad volym.

Samtidigt kan noteras att i kommunstyrelsens anvisningar för översynen av kolloverksamheten till grund för en reviderad kollopolicy angavs att staden misslyckats med att nå barn från invandrarfamiljer och att andelen barn från resurssvaga familjer halverats från 1993. Stadsledningskontoret ser denna markering som ett klart uttryck för att kolloverksamheten skall ha en klart socialt integrerande profil. Vidare slås fast att likvärdiga urvalskriterier skall gälla för hela staden. Stadsledningskontoret kan konstatera att nu föreliggande förslag inte till fullo tillgodoser de utgångspunkter, som angetts för översynen.

Kollo är primärt en verksamhet som omfattar omsorg dygnet runt med avancerad mathållning och tar helt över föräldraansvaret för barnen. På kollo kommer barnen att knyta kontakter med såväl barn från andra sociala grupper och miljöer som med vuxna. Barnen möter en ny vuxenroll, som är en annan än den som upplevs i skolan eller hemmet. Kollo innebär en vuxenkontakt, som skall etableras på kort tid i en miljö, som är helt ny. Verksamheten ställer då stora krav på personalkompetens ifråga om planering, gruppdynamik och upprätthållande av regler för barn, som ofta kommer från dysfunktionella familjer. Förslaget saknar således mera inträngande resonemang hur dessa uppgifter skall lösas. Detta gäller särskilt i relation till de mindre entreprenörerna. Stadsledningskontoret hade således gärna sett att kolloverksamhetens sociala aspekter hade penetrerats mer djupgående i synnerhet som verksamheten nu skall syfta till att nå nya grupper. Detta synsätt innebär att verksamhetens yttre innehåll får träda i bakgrunden dvs. de aktiviteter av varierande slag, som olika entreprenörer erbjuder.

Vistelsetiderna bör vara en, två eller i undantagsfall tre veckor.

De administrativa systemen kring kollo, som berör SDN, föräldrar och leverantörer kan förenklas med IT-stöd, vilket reducerar kostnaderna och förbättrar servicen för alla parter. Detta gäller bla. information till föräldrar och ansökningsförfaranden.

Staden har särskilda relationer till Stiftelsen Barnens Dag (SBD) genom att staden iklätt sig skyldighet till underskottstäckning enligt stiftelseurkunden. Hur dessa relationer skall utvecklas behöver närmare belysas.

Stadsledningskontoret kan samtidigt notera att det föreligger ett betydande behov av upprustning av SBD:s anläggningar till följd av mångårigt eftersatt underhåll. Hur detta skall hanteras blir i hög grad beroende av kollopolicyns utformning då man har anledning räkna med att SBD även framgent kan antas fortsätta vara den helt dominerande leverantören av kollotjänster.

Rutiner för uppföljning och kontroll av verksamheten blir än viktigare ju starkare man betonar kolloverksamhetens sociala profil.

Det finns således åtskilliga tillkommande frågeställningar, som bör klarläggas i anslutning till fastställande av en kollopolicy. Stadsledningskontoret föreslår således sammanfattningsvis att ytterligare utredning behöver göras av konsekvenserna av kulturnämndens förslag inom ett flertal områden innan beslut fattas särskilt mot bakgrund av de kostnadsdrivande effekter förslaget i sin nuvarande utformning kan komma att få.

Bromma stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att ställa sig bakom stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Jan Tigerström m.fl. (m), Kristin Swanberg m.fl. (fp) och Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade förslaget utan eget ställningstagande.

Särskilt uttalande gjordes av Désirée Pethrus Engström (kd), bilaga 1.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 30 juli 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens förslag

Vi ser huvudsakligen positivt på utredningens förslag till gemensamma riktlinjer för stadens kolloverksamhet.

Vi ställer oss dock mycket tveksamma till att barn som gått i skolor 1 endast på en syskonförtur skulle kunna få kolloplats. Så länge som vi haft ansvaret på stadsdelsförvaltningen har det aldrig ifrågasatts eller inkommit några kritiska synpunkter på att inte kollo skulle uppskattas eller vara bra för barn i den åldern likväl som äldre barn. Förvaltningen anser att även 8-åringar ska få åka på kollo oavsett om de har syskonförtur eller inte.

Vidare föreslås att kolloperioderna förlängs så att kortaste period är sju dagar och längsta period ska öka till 19 dagar. Förslaget innebär att kostnaderna kommer att öka väsentligt och därigenom blir det betydligt färre barn som kan få åka på kollo. Vi är därför kritiska till förslaget att skapa längre kolloperioder. Vi anser istället att prioritering bör vara att så många barn som möjligt kan få åka på kollo.

Stadsdelsförvaltningarna ansvarar idag för kolloverksamheten. Kulturförvaltningen har i ärendet tagit upp vikten av att ett gemensamt IT-baserat system för stadsdelarna tas fram och provas för att underlätta den administrativa hanteringen av kolloansökningarna. Vi ser mycket positivt på detta uppdrag och hoppas att det prioriteras efter det att BOSKO har implementerats inom förskolan och skolan och att detta system svarar upp mot behoven.

Vi är positiva till skrivningarna avseende syfte, ansvar och förslag till mål. Det är dock svårt att med nuvarande administration och tekniska system att klara en kortare handläggningstid än 7-8 veckor innan besked kan lämnas till föräldern. Först när det tagits fram effektivare tekniska system kan 4 veckor kanske vara realistiskt.

Intentionen är att alla barn och ungdomar som vill ska få åka på kollo. Om inte alla barn kan erbjudas plats på kollo föreslås en prioritering göras enligt följande:

1. Barn med medicinska och sociala problem, där intyg styrker behovet av miljöombyte
2. Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ
3. Syskonförtur

Vi är tveksamma till förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2. Vår uppfattning är att det ofta saknas information och att det är både tidskrävande att få in denna och mycket svårt att bedöma/värdera de uppgifter som lämnas. Vi föreslår därför att punkt 2 utgår.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar till kommunstyrelsen med tillägget att familjer i behov av extra stöd ska ha möjlighet att ansöka om förlängd kolloid.

Reservation anfördes av *Göran Holmström* (kd), *Anders Hellström m.fl.* (m), *Hans Larsson m.fl.* (fp), till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är positivt att förslag till mål och riktlinjer för kolloverksamheten har utarbetats. De olikheter som hitintills har varit mellan stadsdelarnas prioriteringar försvinner och stadens medborgare behandlas lika oavsett stadsdel. Förvaltningen har synpunkter på följande punkter som framförs i förslaget. Kulturförvaltningen föreslår att stadens kolloverksamhet ska vara till för barn från det år de fyller 9 år till och med det år de fyller 16 år. Syskonförtur ska gälla 7-8 åringar. Motiveringen till detta är svar från den enkätundersökning som Diana Pettersson-Svenneke gjorde som en del av "Utvärdering av sommarkollo 2001-2002". Där uppges att de yngre barnen inte hade så positiva erfarenheter av kollo. Utan att ifrågasätta svaren i enkätundersökningen ställer sig förvaltningen frågande till detta. Sedan stadsdelsförvaltningarna övertog ansvaret för kollo 1999 har det inte inkommit en enda kritisk synpunkt till handläggaren i Enskede-Årsta om att barnen är för små för att vara på kollo. Inom Enskede-Årstas ansvarsområde är de barn som avbryter sin kollovistelse jämnt fördelade över alla åldersgrupper.

Förvaltningen anser att kolloverksamheten även fortsättningsvis ska riktas till åldersgruppen 7-16 år. Kolloverksamhet för de yngsta åldrarna ska ses som ett komplement till fritidshemmens sommarverksamhet som delvis bedrivs som "dagkollo". Kolloperioderna föreslås förläggas så att kortaste period blir sju dagar och

längsta period ökar till 19 dagar. I dag är perioderna från 6 till 14 dagar. Detta kan innebära att färre barn kan få åka på kollo. Under de år som stadsdelsförvaltningen haft ansvar för placering av barn har det inte inkommit önskemål om längre vistelseperioder. Tvärtom har de samtal som kommit till handläggaren handlat om oro kring för lång period. Förvaltningens uppfattning är därför att det är mer prioriterat att så många barn som möjligt kan få åka på kollo i stället för att förlänga perioderna. Förvaltningen är tveksam till förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 om "Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ". För att kunna göra en sådan prioritering krävs att förvaltningen har stor kunskap om barnen/familjens förhållanden. Att kontrollera, bedöma och värdera dessa uppgifter och att fatta beslut om vilka av dessa barn som ska prioriteras och vilka som inte ska prioriteras är enligt förvaltningen ogörligt att göra inom rimlig tid. Förvaltningen föreslår därför att punkt 2 tas bort. Förslaget innebär att föräldrarna ska erhålla information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag. Förvaltningen uppfattning är att detta svårligen låter sig göras då handläggningen av ca 770 ansökningar i år tagit 8 veckor. Förvaltningen delar åsikten att det är angeläget att nå underrepresenterade grupper för sommarverksamhet. Särskilt eftersom utvärderingen 2001-2002 visar att andelen barn från ekonomiskt resurssvaga familjer minskar liksom andelen barn vars föräldrar är födda utomlands. Kolloverksamheten är en svensk företeelse sprungen ur det svenska samhällets uppbyggnad under 1900-talet. Även om innehållet i verksamheten och vistelsetidens längd förändrats under åren är grundstrukturen densamma. För att nå underrepresenterade grupper är det kanske dags att tänka i nya banor i stället för att göra mer eller mindre av det gamla. Kulturförvaltningen skriver att det vore önskvärt att genomföra en studie för att se hur kolloverksamheten kan utvecklas för att bättre motsvara de underrepresenterade gruppernas behov. Förvaltningen delar den synpunkten.

Förvaltningen är positiv till att en mer differentierad kollo taxa föreslås. Det är också positivt att förslaget innebär att hushåll med en inkomstnivå upp till 20 000 kronor /månad fortfarande får en låg avgift. I övrigt bedömer förvaltningen att ökningen är rimlig. Förvaltningen har tidigare i ärendet framfört tveksamheter kring att förlänga vistelsetiderna på kollo. I förslaget aktualiseras frågan om införandet av en vecka 2-rabatt. Anledningen är att en längre vistelsetid kombinerat med en uppräknig av taxan för vissa inkomstklasser kan upplevas betungande. Om det beslutas om längre vistelsetider föreslår förvaltningen att rabatt övervägs först från vecka 3. I förslaget till ny kollo taxa beskrivs att det med oförändrat antal barndagar på kollo och med det nya taxesystemet genomfört så skulle stadens kolloverksamhet få en inkomstökning med ca 4 miljoner kronor. I enlighet med riktlinjerna kommer barnen att i första hand komma från familjer med lägre inkomst varför det är svårt att veta hur taxeökningen slår i fråga om ökade intäkter.

Farsta stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av *Bertil Fredriksson* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Madeleine Sjöstedt m.fl. (fp) och Birgitta Holm m.fl. (m) förklarade att de inte tar egen ställning till ärendet.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Syfte och ansvar

Förvaltningen är positiv till förslaget gällande syfte och ansvar för kolloverksamheten.

Deltagande barns ålder och tidsperiodernas längd

Förslaget innebär att barn som gått första året i skolan inte ska få möjlighet att komma på kollo, samtidigt som syskon som gått förskoleklass får förtur. Dessa sjuåringar hamnar då i en grupp med minst två år äldre barn. Syskon åker dessutom långt ifrån alltid på samma kollo och vid samma tidpunkt beroende på intresse, kön, ålder, kamrater osv. Om det för ett syskonpar är en förutsättning att åka tillsammans för att deras kollovistelse ska kunna komma till stånd, kan detta tillgodoses styrkt av intyg enligt urvalsprincip 1 (se nedan). Syskonförtur bör enligt förvaltningens uppfattning därför tas bort som urvalskriterium.

Att förlänga vistelseperioden från lägst sju dagar till högst 19 dagar, innebär att kostnaderna kommer att öka väsentligt, vilket innebär att betydligt färre barn kommer att få möjlighet att åka på kollo. Detta förutsatt att den ekonomiska ramen är densamma. Förvaltningen vill därför behålla den vistelsetid som gäller idag.

Därutöver kan nämnas att förvaltningen heller inte fått in några missnöjesyttringar från föräldrar angående nuvarande åldersrutiner eller vistelselängd.

Information

Förvaltningen instämmer i huvudsak i förslaget men anser att broschyren bör distribueras till hushåll med barn fr.o.m. det året barnet går ut årskurs ett.

Centralt eller decentraliserat ?

Förvaltningen instämmer i förslaget.

Kvalitet, inspektion och utvärdering
Förvaltningen instämmer i förslaget.

Kulturförvaltningens förslag till mål

Förvaltningen instämmer i förslaget vad gäller information, kvalitet, inspektion, utvärdering och mål. Det är endast på en punkt förvaltningen är kritisk: Att kollobarnens föräldrar ska erhålla information om placering senast fyra veckor efter sista anmälningssdag som föreslås, ser vi som orealistiskt. Idag är handläggningstiden sex till åtta veckor.

Urvalsprinciper

Förvaltningen är mycket tveksam när det gäller förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 om "Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ". Förvaltningens uppfattning är att det ofta saknas information om detta eller att informationen är sekretessbelagd. Det gör att det är mycket tidskrävande att få fram ett sådant underlag och svårt att bedöma hur relevant det är i detta sammanhang.

Vad man däremot borde beakta, är att det idag är många familjer som söker och endast kan åka på kollo en viss vecka på sommaren, framförallt under perioden mellan skolavslutning och midsommar. Resten av sommaren är fulltecknad av andra aktiviteter. Andra familjer säger att de är beredda att ta vilken period som helst, eftersom kollovistelsen blir barnets enda "semester". De sistnämnda är den grupp man enligt förvaltningens mening bör prioritera. Idag finns ingen möjlighet att göra denna prioritering och dessa barn riskerar därför att missgynnas vid fördelningen av platser. Att prioritera denna grupp bör enligt förvaltningens mening bli en ny generell urvalsprincip.

Förvaltningen är också tveksam till punkt 3 i förslaget om urvalsprinciper gällande syskonförtur, vilket kommenterats på sidan fyra.

Förslag till riktlinjer:

Förvaltningen instämmer i förslaget till riktlinjer med undantag för punkt två och tre, som enligt tidigare nämnda synpunkter bör utgå.

Stadsdelsförvaltningens övriga kommentarer:

Om alltför stora förändringar i förhållande till gällande praxis för kollohanteringen genomförs, kan en ny policy inte träda ikraft förrän sommaren 2006, eftersom stadsdelarna gjort en upphandling över två år och en ny upphandling p.g.a. tidsskäl inte är genomförbar till 2005.

Idag betalar en familj med en gemensam inkomst på 18.000 kronor per månad eller mer, maximala 200 kronor per dag för en kolloplats. Förvaltningen anser att en ytterligare differentiering kan göras, där maxbeloppet höjs. Det skulle ge en bättre kostnadstäckning och fler barn skulle få möjlighet att åka på kollo.

Hägerstens stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att godkänna stadsdelsförvaltningens förslag till remissyttrande och översända detta till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av *Anita Stenlund m.fl.* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Abit Dundar m.fl. (fp) lämnade förslaget utan eget ställningstagande.

Margareta Cederfelt m.fl. (m) anmälde att de inte deltar i beslutet.

Hägerstens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i huvuddragen i ärendet men saknar förslag på kraftfulla åtgärder så att resurssvaga familjer och familjer med invandrarbakgrund väljer att skicka sina barn till kollo.

Vi delar uppfattningen att en nedre åldersgräns vid 9 år är en bra prioritering då det finns en utvecklad verksamhet för de yngre barnen under sommaren, i form av t ex sommaröppna fritids.

Kulturnämnden fick i uppdrag att ta fram förslag till åtgärder för att andelen barn från invandrarfamiljer och resurssvaga grupper ska öka på kollo. Förvaltningen menar att det finns få förslag i ärendet att ta ställning till. När det gäller barn från invandrarfamiljer framhåller arbetsgruppen att det inte är någon enkel fråga då kollo är en svensk företeelse som människor från andra länder kan känna sig främmande inför av många olika skäl.

När det gäller resurssvaga familjer ligger ett förslag till ändring i ärendet av kollo taxan vilket sannolikt kommer att ha en stor betydelse för denna grupp barn. Socialtjänsten informerar också årligen de familjer de har kontakt med om kollo och vad verksamheten på kollo innebär. Samtidigt som det är viktigt att öka andelen barn med invandrarbakgrund och barn från resurssvaga familjer är det viktigt att den sociala sammansättningen av barn som är på kollo motsvarar sammansättningen i samhället i övrigt. Kollo ska ge barnen möjlighet att skapa nya sociala kontakter både mellan socialgrupper och mellan olika bostadsområden i Stockholm.

För att nå ut till alla familjer är det bra att kollobroschyren skickas hem till alla familjer och det är även viktigt att den översätts till flera språk.

Hägerstens nettokostnad för kolloverksamheten är 1,3 mkr (se bilaga 2, tabell 5 i ärendet). Hägersten skickar den största andelen barn på kollo i hela staden.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade den 31 augusti 2004 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Helen Jäderlund Eckardt m.fl. (fp)* och *Catharina Hillerström Vagli m.fl. (m)* till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 10 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen synpunkter

Förvaltningen är positiv till förslaget till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamhet. Med tydliga mål och riktlinjer finns förutsättningar för att kolloverksamheten ska hanteras på samma sätt i hela staden. Med en tydlig policy kan ev. orättvisor mellan olika stadsdelar elimineras.

Förvaltningen stöder inte förslaget att begränsa möjligheten för barn i åldern 7-8 år att få åka på kollo utan vill ha kvar samma åldersspann som idag. Förvaltningen anser att eftersom det i skolår 1 åldersmässigt kan variera från 7-9 år bör man istället införa en formulering som innebär att alla barn som gått ut skolår 1 ska få möjlighet till en kollovistelse.

Enligt förslaget ska kolloperioden förlängas så att kortaste period är 7 dagar och längsta perioden ska ökas till 19 dagar. Förvaltningen är tveksam till förslaget med 19 dagar. Vid begränsade resurser anser förvaltningen att det är viktigare att fler barn får möjlighet till en kollovistelse än att färre får fler dagar.

Förvaltningen anser att formuleringen i policy "med möjlighet att bara vara" bör bytas ut. Istället bör det tydligare framgå att det rör sig om egen fri tid som barnen har möjlighet att disponera som de själva vill. Förvaltningen föreslår istället formuleringen "med möjlighet till egen fri alternativt ledig tid".

Förvaltningen är positiv till skrivningarna under syfte och förslag till mål. Dock anser förvaltningen att skrivningen om information om placering senast 4 veckor efter sista ansökningsdag är helt orealistiskt och bör tas bort. För närvarande är handläggningstiden närmare 8 veckor.

Förvaltningen anser att ansvaret för viss information till föräldrarna åvilar entreprenören.

Urvalsprinciper

Alla barn och ungdomar ska ha samma möjlighet att få åka på kollo. Förvaltningen anser att en differentierad taxa skulle ge likartade betingelser för familjers förutsättningar att ha barn på kollo. Barn från olika samhällsklasser skulle då få möjlighet att träffas och umgås på kollo.

Förvaltningen stöder inte heller förslaget om syskonförtur utan anser att varje ansökan ska ske individuellt. Förvaltningen anser att den urvalsprincipen bör utgå.

Administration

Administrationen kring kollo är idag omfattande. För att effektivisera denna har samtliga stadsdelar gått samman i ett nätverk och delat upp arbetsuppgifter mellan sig. Arbetsgrupper har bildats kring frågor som rör bl a upphandling av kolloplatser respektive inspektion av kollogårdar samt framtagandet av inspektionsrapport. Detta förutsätter att någon stadsdel tar på sig huvudansvaret och övriga stadsdelar deltar i större eller mindre omfattning i processen.

Förvaltningen anser att nuvarande organisation som spontant bildats över staden har brister när det gäller ansvarsfördelning vid t ex klagomål på någon kolloentreprenör. Vilken stadsdel är ansvarig för att barnens säkerhet är tryggad om uppenbara brister uppdagas vid någon kollogård och vem ansvarar för att informationen om dessa brister når ut till samtliga stadsdelar så att åtgärder kan vidtas? Förvaltningen föreslår att ansvarsfördelningen utreds ytterligare. En möjlighet kan vara att en fackförvaltning eller stadsdel kan ges det övergripande ansvaret med uppdrag att involvera övriga stadsdelar i processen.

Förvaltningen är positiv till att representanter från samtliga stadsdelar har möjlighet att delta vid inspektionsbesök. Dock bör ansvaret för inspektionen kopplas till någon av stadens f o u - byråer alternativt bör en inspektör anställas på motsvarande sätt som skolornas och förskolans inspektörer. Då finns möjlighet till kontinuitet i inspektion vid framtagandet av inspektionsrapport.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av *Margareta Björk m.fl. (m)* och *Fredrik Lundin m.fl. (fp)* till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Reservation anfördes av *Patrik Holmberg (kd)* och *Birger Albrechtsson (mp)* till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Katarina-Sofia stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 13 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Barnets ålder

Förslaget innebär att barn som går i grundskolan år 1 och år 2 inte längre ska få åka på kollo om de inte får syskonförtur. Motiveringen till detta är svar från den

enkätundersökning som Diana Pettersson-Svenneke genomfört som en del av "Utvärdering av sommarkollo 2001-2002". Där uppges att de yngre barnen inte hade så positiva erfarenheter av kollo. Huruvida de yngre barnen upplevt kollo som mindre positivt är en tolkningsfråga. För Katarina-Sofias del har det inte under åren framkommit att så skulle vara fallet. Åldersgränsen bör därför enligt förvaltningens mening utredas ytterligare.

Information

Kollohandläggare från stadsdelsförvaltningarna arbetar gemensamt fram innehållet i broschyren. Varierad information och information på andra språk kan vara ett bra sätt att nå underrepresenterade grupper.

Tidsperioder

Som ett skäl till att kolloperioderna ska förlängas anges även här svar från Diana Pettersson-Svennekes enkätundersökning. Undersökningen visar att 40 procent av föräldrarna och de äldre barnen önskar längre kolloperioder (3-4 veckor). Av 14 tillfrågade kolloentreprenörer svarar tolv att kolloperiodens längd inverkar på kvaliteten. Förslaget innebär att det inom en given kostnadsram blir färre barn som kan få åka på kollo.

Förvaltningen instämmer i att det är bra för kvaliteten med en längre vistelsetid. Längre kolloperioder möjliggör fördjupade relationer mellan barnen och mellan barnen och personalen. Det kan dock innebära att inte alla som vill kommer att få åka på kollo.

Organisation

Förvaltningen instämmer i kulturförvaltningens förslag.

Kompetensutveckling

Förvaltningen instämmer i kulturförvaltningens förslag.

Kvalitet

Förvaltningen instämmer i kulturförvaltningens förslag.

Inspektion

Sammanställning av inspektionsrapporterna bör finnas med vid bedömning av kommande upphandlingar.

Förvaltningen instämmer i stora drag i de föreslagna rutinerna för inspektion men ställer sig tveksam till behovet av enkät, vilket skapar ytterligare administrativt arbete utan att ge förvaltningen så mycket mer kunskap. Positiva och negativa synpunkter når förvaltningen i kontakten med föräldrar och vid barnintervjuer vid kollobesök.

Uppföljning

Förvaltningen instämmer. Uppdraget att utvärdera skulle också förslagsvis kunna utföras av socialtjänstens FoU-enhet. Under påföljande hösttermin sker också en kvalitativ avstämning av sommarens verksamhet i möte mellan stadsförvaltningar och entreprenörer.

Sammandrag av kulturförvaltningens förslag till mål och riktlinjer för kolloverksamheten

Förvaltningen anser att detta är positivt och nödvändigt. Stadsdelsnämndernas olika kriterier för vilka barn som ska åka på kollo försvinner härmed och urvalskriterierna är lika oavsett var man bor i staden.

Syftet

Förvaltningen instämmer. Integrering bör även omfatta barn med funktionshinder i den mån anpassning av tillgängligheten är möjligt.

Ansvaret

Förvaltningen instämmer.

Förslag till mål

Förvaltningen är positiv till de förslagna målen utom punkten om information till föräldrarna inom fyra veckor efter senaste ansökningsdag. Handläggningstiden uppgår för närvarande till närmare åtta veckor för de stadsdelsförvaltningar som har ett stort antal ansökningar.

Förutsättningar

Förvaltningen instämmer.

Urvalsprinciper

Förvaltningen föreslår att punkt 2 stryks eller formuleras om, eftersom den huvudsakligen innefattas i punkt 1. Vad gäller punkt 2 saknas det ofta information och det är både tidskrävande och svårt att bedöma/värdera de uppgifter som lämnas. Samtidigt sker hanteringen av kolloansökningar och prioriteringar under stor tidspress. Att under dessa förhållanden försöka få in alla uppgifter som behövs, kontrollera dessa och fatta beslut om vilka som ska prioriteras kan förutsägas bli en mycket komplicerad och tidskrävande uppgift. Den ekonomiska situationen kan framstå som något lättare att få en bild av, medan den sociala delen blir betydligt svårare att konkret och rättvist bilda sig en uppfattning om. Visserligen kan förvaltningarnas socialsektioner många gånger bidra med relevant kunskap, men det är inte alltid som utsatta familjer är föremål för åtgärder inom den sociala förvaltningssektorn. Denna omständighet gäller även för skolans del inom elevvården.

Vilka barn som ska prioriteras efter nivå 1 (barn med behov av särskilt stöd) och syskonförtur, om resurserna inte räcker till för alla sökande, framkommer ej i förslaget. Hur ska man förhålla sig till ensamstående föräldrar?

Förslag till riktlinjer

Förvaltningen är positiv till delar av förslag till riktlinjer med undantag av att handläggning om ansökan och besked om plats ska omfatta fyra veckor samt att prioriteringsordningens punkt 2 bör tas bort, alternativt ges en annan skrivning. Vidare föreslår förvaltningen att punkt 4-6 utgår och införs i kravspecifikationen till förfrågningsunderlaget till upphandlingen.

Enligt förvaltningens mening saknas urvalskriterier efter det att barn med behov av särskilt stöd och syskon fått plats på kollo. Vilken grupp barn ska därefter prioriteras, barn till ensamstående, ”först till kvarn”, kortare vistelsetid, barnets ålder, invandrabarn eller lottning? Förvaltningen anser inte att detta är tillräckligt utrett i förslaget.

Med tanke på önskemål om kortare handläggningstid och kravet på att alla barn i staden ska ha samma förutsättningar att få plats på kollo är det viktigt med likvärdiga bedömningsunderlag och tydliga kriterier för prioriteringar av vilka barn som ska få åka.

Kista stadsdelsnämnd beslutade den 23 september 2004 att godkänna stadsdelsförvaltningens förslag till remissvar om mål och riktlinjer samt ny taxa för sommarkoloniverksamheten.

Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen är i huvudsak positiv till förslagen till mål och riktlinjer samt ny taxa för kolloverksamheten. Men förvaltningen är tveksam till tre av förslagen. Dels förslaget om ny åldersindelning av målgruppen för kollo, underlaget till detta förslag är inte tillräckligt utförligt, det grundar sig huvudsakligen på enkätundersökningar i samband med utvärderingen av kollo 2001-2002, de problem som kan uppstå kring rättvisaspekter när 7-8 åringar med syskon får åka men inte andra i samma ålder bör undersökas ytterligare. Förslaget om ett urvalskriterium som berör sökandes ekonomiska och sociala situation bör även det prövas ytterligare så att inte sammanblandning sker med behovsprövning och bistånd. Förslaget till åtagande om generellt fyra veckors handläggningstid för placeringsbesked blir svårt att genomföra rent praktiskt med nuvarande rutiner. De praktiska och administrativt kostnadsmässiga konsekvenserna av dessa två förslag är inte fullt ut klargjorda i ärendet om mål och riktlinjer, och förvaltningen bedömer att nuvarande organisation för kollohandläggning i Kista inte är tillräcklig för att genomföra dessa förslag.

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att överlämna och återopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Birgitta Borg* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av *Birgitta Waller* (mp), bilaga 1.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 juli 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Barnets ålder

Förslaget innebär att barn som går i år 1 eller år 2 inte längre ska få åka på kollo om de inte får syskonförtur. Motiveringen till detta är svar från den enkätundersökning som Diana Pettersson-Svenneke genomfört som en del av "Utvärdering av sommarkollo 2001-2002". Där uppges att de yngre barnen inte hade så positiva erfarenheter av kollo. Huruvida de yngre barnen upplevt kollo som mindre positivt är en tolkningsfråga. För t.ex. Kungsholmens del har det inte under åren framkommit att så skulle vara fallet. Förvaltningen har dock inget att erinra vid ett beslut enligt föreliggande förslag.

Information

Förvaltningen instämmer i kulturförvaltningens förslag.

Tidsperioder

Som ett skäl till att kolloperioderna ska förlängas anges även här svar från Diana Pettersson-Svennekes enkätundersökning. Förslaget innebär att inom en given kostnadsram blir det blir betydligt färre barn som kan få åka på kollo. Detta går lite stick i stäv med de föräldrareaktioner vi mött i olika samtal med föräldrar på Kungsholmen. Vid dessa samtal har det framkommit att man i stort är nöjd med nuvarande periodlängder, då det medger att fler barn kan erbjudas en kollovistelse. Ett mindre antal barn som kan erbjudas kolloplats, sett över staden som helhet, innebär förmodligen också att möjligheten till en ökad och förbättrad integration försämrar. Vid ett förmodat lika antal barn som önskar framtida kollo i jämförelse med tidigare år, så innebär förslaget även en fördyring av verksamheten. Enligt förvaltningens uppfattning bör det vara mer prioriterat att så många barn som möjligt ska kunna åka på kollo än antal dagar som vistelsen omfattar.

Organisation

Förvaltningen instämmer i kulturförvaltningens förslag.

Kompetensutveckling

Förvaltningen instämmer.

Kvalitet

Förvaltningen instämmer.

Inspektion

Förvaltningen instämmer.

Inspektionsmall

Instämmer vad gäller komplettering av frågor utifrån föreslagna riktlinjer.

Tveksamt om en skriftlig enkät ger så mycket mer än den information stadsdelarna får via föräldrasamtal och barnintervjuer vid kollobesök.

Uppföljning

Instämmer. Under påföljande hösttermin sker f.n. också en kvalitativ avstämning av sommarens verksamhet i möte mellan stadsdelar och entreprenörer. Bör skrivas in som del i avsnittet om uppföljning/utvärdering.

Sammandrag av kulturförvaltningens förslag

Förvaltningen anser att detta är positivt. Den olikhet som hitintills har varit mellan stadsdelarnas prioriteringar försvinner och stadens medborgare behandlas lika oavsett stadsdel.

Syfte

Förvaltningen instämmer.

Ansvar

Förvaltningen instämmer.

Förslag till mål

Förvaltningen är positiv till förslaget om vilka mål kollo ska uppfylla, förutom att skrivningen om information om placering senast 4 veckor efter sista ansökningsdag blir svår att uppfylla i praktiken. Handläggningstiden uppgår för närvarande till närmare 8 veckor för de stadsdelar som har ett stort antal ansökningar.

Urvalsprinciper

Förvaltningen är tveksam till förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 om "Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ". Övriga kriterier är i enlighet med förvaltningens uppfattning.

Vad gäller punkt 2 saknas det ofta information och det är både tidskrävande och svårt att bedöma/värdera de uppgifter som lämnas. Samtidigt sker hanteringen av kolloansökningar och prioriteringar under stor tidspress. Att under dessa förhållanden försöka få in alla uppgifter som behövs, kontrollera dessa och fatta beslut om vilka som ska prioriteras kan förutsägas bli en mycket komplicerad och tidskrävande uppgift. Den ekonomiska situationen kan framstå som något lättare att få en bild av, medan den sociala delen blir betydligt svårare att konkret och rättvist bilda sin uppfattning om. Visserligen kan förvaltningarnas socialsektioner många gånger bidra med relevant kunskap, men det är inte alltid att utsatta familjer är föremål för åtgärder inom den sociala förvaltningssektorn. Denna omständighet gäller även för skolans del inom elevvården.

Förvaltningen föreslår att man inför kommande beslut noga överväger innebörden av punkt 2, inte minst med tanke på att förslaget även för fram en handläggningstid om 4 veckor från sista ansökningsdag till besked om plats.

Förslag till riktlinjer

Förvaltningen är positiv till förslaget till riktlinjer med undantag av att handläggning om ansökan och besked om plats ska omfatta 4 veckor samt att prioriteringsordningens punkt 2 bör tas bort alternativt ges en annan skrivning.

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 enligt följande.

1. Liljeholmens stadsdelsnämnd överlämnar och i huvudsak åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen som överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden anför följande.

Det är stadsdelsnämndens avsikt att även i fortsättningen kunna erbjuda alla de barn och ungdomar som så önskar att delta i kolloverksamhet och att prioriteringsordningen endast skall användas när det blir ”proppar” i form av att det finns fler önskemål om samma tidsperiod och/eller samma kollo än vad som kan tillgodoses.

Stadsdelsnämnden känner tveksamhet inför att i en verksamhet där målgruppen är barn och ungdomar mellan 9 och 16 år låta yngre barn ingå med syskonförtur. Kolloverksamheten är till för att barnen skall få miljöombyte och möjlighet till roliga och stimulerande aktiviteter under sommarlovet. Om 7-8-åringar bedöms vara för unga för att åka till kollo gäller detta även syskon. Det förefaller finnas en underton i förslaget att äldre syskon skall ta ansvaret för de yngre och att kolloverksamheten är för att föräldrarna skall få avlastning.

För att underlätta utvärdering och framtida planering vore det en fördel om det i framtida redovisningar av sommarkoloniverksamheten redovisades skälen till att plats inte beviljats. Av redovisningen för år 2003 framgår ej huruvida de ansökningar som inte beviljats beror på resursbrist, att barnen avböjt själva eller av andra orsaker.

Under en stor del av barnens tid träffar de inte sina föräldrar. Mer tid med barnen är ett önskemål i de allra flesta familjer. Av det skälet bör staden prova "familjekollo" där barn och deras föräldrar tillsammans kan spendera en vistelse på kollo. Det är rimligt att det avser familjer där den ekonomiska situationen inte medger semesterresor o dyl. Föreningen "Makalösa föräldrar" ordnar sådana till självkostnadspris och det brukar vara mycket uppskattat att få göra saker tillsammans som dessa familjer inte annars skulle ha möjlighet till.

Reservation anfördes av *Andreas Stureson* (kd) till förmån för eget yrkande (*Ann-Marie Strömberg* (v) yrkade för (v), (s), (mp) bifall till eget förslag till beslut samt biträde till text från (kd) sista stycket), bilaga 1.

Reservation anfördes av *Magnus Hellström m.fl.* (m) och *Karin Berggren m.fl.* (fp) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Definition av kollo

Förvaltningen delar förslaget till definition av kolloverksamheten. Däremot, som framgår nedan, har förvaltningen synpunkter på kolloperiodens längd.

Barnens ålder

Förvaltningen ställer sig bakom kulturförvaltningens förslag. Som framgår nedan under avsnitt "information" skall kollokatalogen endast distribueras till hushåll med barn i årskurs 3-9. Förvaltningen konstaterar att detta innebär att barn som går i årskurs 1 eller 2 inte längre får åka på kollo om de inte får syskonförtur. Förvaltningen konstaterar dock att det i stadsdelen finns 9-åringar som går i årskurs 2 och likaså 17-åringar som går i årskurs 9. Det kan därför diskuteras att istället definiera målgruppen efter årskurs.

Information

Förvaltningen ställer sig bakom kulturförvaltningens förslag.

Tidsperioder

Förvaltningen ställer sig bakom kulturförvaltningens förslag i den första delen men ej i den andra delen. Förvaltningen är kritisk till att kolloperioderna skall kunna förlängas upp till 19 dagar vilket innebär ökade kostnader för stadsdelsnämnderna och i slutändan att färre barn får åka på kollo.

Organisation

Förvaltningen ställer sig bakom kulturförvaltningens förslag.

Urvalsprinciper

Om inte alla barn kan erbjudas plats på kollo delar förvaltningen kulturförvaltningens förslag. Förvaltningen konstaterar att hittills har staden lyckats få fram de kolloplatser som behövs. Däremot har stadsdelsnämnderna saknat resurser för att finansiera verksamheten fullt ut. I Liljeholmen har dock stadsdelsnämnden under senare år prioriterat sommarkollo varför alla sökande fått åka.

Det är av vikt att det i kollokatalogen klart framgår vilka urvalskriterier som gäller. Det faktum att det i förslaget finns med ett avsnitt om urvalsprinciper innebär att alla barn inte längre kan garanteras få åka på kollo.

Liljeholmens stadsdelsnämnd prioriterade under föregående mandatperiod kolloansökningar från familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggjorde alternativ. Erfarenheten var att det krävs en redovisning av båda vårdnadshavares inkomster även om dessa inte sammanbor för att kunna göra en rättvis ekonomisk bedömning av familjens ekonomiska resurser. Erfarenheten var vidare att en förenklad ekonomisk prövning var möjlig att göra utan alltför mycket extra administrativt arbete

I förslaget nämns att kollobarnens föräldrar ska erhålla information om placering senast 4 veckor efter senaste ansökningsdag. Stadsdelsförvaltningen delar denna målsättning men konstaterar att idag uppgår handläggningstiden till ca 2 månader varför förslaget är realistiskt. Möjligheterna att korta ned handläggningstiden är små. Ansökningar skall registreras, dialog sker i flera omgångar med de utförare som är godkända. Dialog sker med föräldrar som inte fått sitt barns förstahandsalternativ. Allt detta kräver upp till 8 veckors handläggning/samordning då över 6500 barn i Stockholm varje år åker på kollo.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 enligt följande.

1. Att överlämna och i huvudsak åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Nämnden anser - i enlighet med SPO-utredningen - att kolloverksamheten så mycket som möjligt ska vara anpassad till vår

stadsdels faktiska behov och ställer sig därför inte bakom stadsdelsförvaltningens uppfattning att den ska organiseras och administreras av en central organisation.

Reservation anfördes av *Torbjörn Andring* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Reservation anfördes av *Michael Schartau m.fl.* (m) till förmån för eget yrkande att bifalla förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av *Pär Hommerberg m.fl.* (fp) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 15 juli 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Det är positivt att mål och riktlinjer för kolloverksamheten nu formuleras i ett särskilt dokument. Förvaltningen delar utredningens förslag till urvalsprinciper när prioritering måste ske inför placering och instämmer i stort vad gäller syftet med verksamheten och dess innehåll samt förslaget till mål och riktlinjer för densamma.

Särskilt positivt ser förvaltningen på utredningens förslag att det tidigare målet för barns kollovistelse, som knöt an till den fysiska tryggheten, nu även utvidgas till att omfatta trygghet ur psykologisk och social aspekt. Väsentliga delar av en kollovistelse kan uttryckas i termer av social samvaro, sommaraktiviteter, väl sammansatta grupper med tillräcklig vistelsetid för att lära känna varandra och ge möjlighet till ökad förståelse för varandra. En förutsättning är att det i personalgruppen finns trygga vuxna med pedagogisk kompetens. Detta gäller inte minst om så små barn som 7-8 åringar ska delta, något förvaltningen ställer sig tveksam till och anser vara en alltför låg ålder för kollovistelse.

Förvaltningen delar däremot inte utredningens bedömning, att fördelarna med nuvarande organisation av kolloverksamheten är att föredra framför en centralt placerad enhet. Även med föreliggande förslag, som tydliggör mål och riktlinjer och med planer på ett gemensamt IT-baserat system, kvarstår utrymme för olikheter mellan stadsdelarna vid handläggning av kollofrågor. En central handläggning av ansökningar skulle i högre grad bidra till likställighet.

Nuvarande system är administrativt tungrott med brister i överskådlighet, vilket endast till viss del kan kompenseras genom nätverksarbete. En central organisation kan lättare ha överblick, information och kunskap om de olika kolloarrangörernas verksamheter, vilket innebär fördelar vid upphandling, inspektion och genomförande

av kvalitetskontroller. Information om verksamheterna kan snabbare fångas upp. Detta är av särskild betydelse vid klagomål under pågående placeringar, något som kräver skyndsam uppföljning med möjlighet till eventuella åtgärder.

Det är därför förvaltningens mening, att handläggning och administration av kollo-placeringar med fördel kan hanteras centralt för en mer effektiv hantering. Den kunskap stadsdelen har om sina barn och deras behov kan överföras genom samarbete. Detsamma gäller för arbetet med de grupper av föräldrar och barn, som information om kollo inte når fram till.

Förslag till ny kollotaxa

Behovet att utöka antalet avgiftsnivåer i de högre inkomstklasserna är en bedömning som förvaltningen delar. Det är däremot osäkert om förslaget möjliggör längre vistelsetider och förstärkning av kollos integrerande funktion som utredningen tar upp.

Förslaget till ny taxa är mer differentierat än nuvarande taxa avseende avgiftens procentuella andel av hushållsinkomsten. Hänsyn har tagits till familjer med låg inkomst. Men även små höjningar av avgiften blir kännbara för familjer med låga inkomster.

Längre vistelsetider och/eller fler placerade syskon medför ökade kostnader för samtliga familjer. Avgiftens procentuella del av hushållsinkomsten ökar upp till inkomstintervallet 20 001 -30 000 kronor/månad, därefter sjunker den för att i den högsta inkomstnivån medföra en lägre procentuell andel av hushållsinkomsten än för avgiftsnivå ett och två.

Av de inkomna kolloansökningar till Maria - Gamla stan för 2004 hade cirka 35 procent av hushållen en inkomst som placerade dem i avgiftsnivå ett och två. (Ungefär 15 procent var placerade i intervallet <10 000 kronor per månad). Övriga 65 procent av hushållen hade inkomster som översteg 20 000 kronor.

Redan med nuvarande taxa och korta vistelsetider har flera familjer behov av delbetalning av avgiften för att möjliggöra en kollovistelse för barnen.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av *Inge-Britt Lundin m.fl.* (fp), *Sebastian Cederschiöld m.fl.* (m) och tjänstgörande ersättaren *Susanne Markebjer* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att gemensamma mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten bidrar till att upprätthålla likvärdigheten över staden.

Definition av kollo

Förvaltningen anser att den förslagna definitionen av kollo stämmer väl överens med vad kolloverksamheten ska stå för.

Övriga utbud av sommaraktiviteter

Förvaltningen instämmer i att det inte behövs stadsdelsövergripande mål och riktlinjer för övriga utbud av sommaraktiviteter, bland annat på grund av att dessa ser mycket olika ut beroende på de behov som finns i stadsdelarna.

Barnens ålder

Undersökningar har enligt förslaget visat att barn i 7-8 årsåldern inte uppskattar kollo i lika stor utsträckning som äldre barn och ungdomar. Förvaltningen anser därför att det är riktigt att i första hand satsa på barn och ungdomar i 9-16 årsåldern (skolår 3-9). Dessutom kan de yngre barnen delta i fritidshemmens sommarverksamhet. Det är dock bra att barn i 7-8 årsåldern har möjlighet att delta i kolloverksamheten tillsammans med sina äldre syskon.

Information

Förvaltningen anser att det är viktigt att en gemensam kollobroschyr distribueras till samtliga hushåll med barn i åldern 9-16 år (skolår 3-9). Detta sker redan idag på Norrmalm.

Förvaltningen ställer sig tveksam till förslaget att stadsdelsförvaltningarna ska genomföra särskilda informationsinsatser för att nå alla grupper, exempelvis vara med på skolornas föräldramöten. Redan idag lägger stadsdelarna mycket tid på kollohandläggningen.

Tidsperioder

Förvaltningen anser att vissa barn kan ha glädje av längre perioder (upp till 19 dagar) men vill ändå framhålla att detta kommer att innebära att färre barn och ungdomar har möjlighet att erbjudas plats.

Organisation

Förvaltningen instämmer i att ansvaret för sommarkoloniverksamheten ska fortsatt ligga på stadsdelsförvaltningarnas men att upphandling av sommarkoloniverksamheten organiseras av stadsdelsförvaltningarna gemensamt.

Förvaltningen anser det är positivt att kollohandläggarna erbjuds kompetensutveckling och att ett gemensamt IT-baserat administrativt system prövas.

Kvalitet

Förvaltningen instämmer i att en mätning av måluppfyllelsen och klagomålshantering ska skötas av stadsdelsförvaltningarna inom ramen för stadens kvalitetsarbete.

Inspektion

Förvaltningen instämmer i att en inspektion ska genomföras varje sommar och att varje kollogård ska erhålla ett besök. Förvaltningen föredrar dock om inspektörer med kollokompetens genomför besöken för att på så vis säkra att inspektionerna genomförs på likartat sätt.

Förvaltningen anser att det vore bra att komplettera inspektionerna med brukarundersökningar/enkäter som inte är för omfattande. Undersökningarna bör också genomföras av särskilda kolloinspektörer.

Uppföljning

Förvaltningen instämmer i att uppföljning och utvärdering ska göras regelbundet och av annan part än stadsdelsförvaltningarna.

Förslag till mål

Förvaltningen finner att det kan bli svårt för stadsdelsförvaltningarna att erbjuda information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag. Stadsdelsförvaltningarna är beroende av kolloarrangörerna och dessa tar olika tid på sig att placera barnen, bland annat beroende på hur många barn som har sökt kollgårdarna i fråga.

Urvalsprinciper

Förvaltningen anser att det är mycket positivt med gemensamma urvalsprinciper över staden så att en kommunal likvärdighet kan uppnås. De föreslagna urvalsprinciperna är dock alldeles för generella och öppna för tolkningar för att kunna tjäna som ett bra urvalsinstrument. Förvaltningen önskar att urvalsprinciperna utvecklas ytterligare.

Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade den 25 augusti 2004 att godkänna stadsdelsförvaltningens synpunkter som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Kerstin Gustavsson m.fl.* (m) med stöd av (fp) och (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Rinkeby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 13 juli 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser det självklart att stadens medborgare ska behandlas lika oavsett vilken stadsdel i staden man bor.

Förslaget att de yngre barnen ej ska få åka på kollo om man inte får syskonförtur anser förvaltningen inte vara rättvist. Detta kan medföra att kompisar kan åka på kollo p.g.a. syskonförtur medan andra barn som ej har syskon, trots att de väl skulle behöva en kollovistelse som alternativ att vara hemma, inte får möjlighet att söka kollo och därmed stanna hemma i förorten.

Perioderna föreslås att förlängas så att de kortaste period blir sju dagar och de längsta perioderna 19 dagar. Det är positivt med längre perioder men man ska också vara medveten om att förlängning av perioderna sker på bekostnad av att färre barn får åka på kollo p.g.a. av att kostnaderna ökar per barn. Förvaltningen anser att de längsta perioderna bör vara 14 dagar (som idag) vilket skulle medföra att fler barn får tillfälle att åka på kollo.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslag till syfte, ansvar och mål samt till förslaget till riktlinjer.

Förslaget att information om placering ska ges senast 4 veckor efter sista ansökningsdag är inte realistisk då handläggningstiden i dag generellt är mer tidskrävande. Tiden för handläggning av placeringar är ej endast beroende av förvaltningens arbete utan också utförarnas rutiner som skiftar från entreprenör till entreprenör. En handläggningstid på 6-8 veckor är mer realistisk och skulle ge större kvalitet i arbetet och i kontakterna med vårdnadshavare.

Förvaltningen är kritisk till förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 om "Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ". Förvaltningen bedömer att det blir stora administrativa svårigheter att inhämta information och bedöma och värdera den på ett trovärdigt sätt. Det är kuratorer och socialsekreterare m.fl. inom förvaltningens organisation som ska skriva de intyg som ska fram. Denna punkt blir helt orealistisk om man sedan betänker att information om placering ska ges till vårdnadshavare senast fyra veckor efter sista ansökningsdag.

Vad är genomförbart till 2005 samt 2006

Rinkeby stadsdelsnämnd ansvarade för och samordnade, för alla stadsdelsnämnder, upphandlingen av kolloverksamhet för 2004. De avtal som är tecknade i denna upphandling gäller 2004 och kan förlängas till att gälla även 2005. Förvaltningens bestämda uppfattning är att en ny upphandling, på grund av tidsskäl, inte är möjlig att genomföra för 2005. De avtal som gäller för 2004 måste förlängas att gälla även till 2005 efter det att sedvanliga uppföljningar genomförts. I uppföljningarna prövas alla

utförare om avtal kan förlängas. Utförare som ej klarat att genomföra verksamheten som avtalats för 2004, får ej fortsatt förtroende och avtalet förlängs ej.

Några punkter i de nya föreslagna riktlinjerna går ej att genomföra till 2005 p.g.a. att avtal är tecknade och ny upphandling ej är genomförbar. Därför kan dessa börja gälla först från 2006. Dessa punkter är: periodernas längder 7-19 dagar (idag är upphandlat 5-14 dagars perioder) ny målgrupp 9-16 år med syskonförtur för de yngre barnen (idag är kollo upphandlat för målgruppen barn i grundskolan år 1 – 9).

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att godkänna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av *Ewa Samuelsson* (kd) och *Anna Eklund m.fl.* (fp) till förman för eget yrkande, bilaga 1.

Billy Östh m.fl. (m) lämnade ärendet utan eget ställningstagande.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 12 juli 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är positivt att kolloverksamheten ska hanteras på samma sätt i hela staden och följa de riktlinjer som anges nedan. Den olikhet som hitintills har varit mellan stadsdelarnas prioriteringar försvinner och stadens medborgare behandlas lika oavsett stadsdel.

Förvaltningen konstaterar att förslagen innebär att barn som gått i årskurs 1 inte längre ska få åka på kollo om de inte får syskonförtur. Motiveringen till detta är svar från den enkätundersökning som Diana Pettersson-Svenneke gjorde som en del av "Utvärdering av sommarkollo 2001-2002". Där uppges att de yngre barnen inte hade så positiva erfarenheter av kollo. Förvaltningen ställer sig frågande till dessa uppgifter. Sedan stadsdelsförvaltningarna övertog ansvaret för kollo 1999 har det inte inkommit en enda kritisk synpunkt till kollohandläggarna i Skarpnäck att barnen är för små för att vara på kollo. Förvaltningen är således kritisk till detta förslag och konstaterar också att detta ej är förankrat i arbetsgruppen.

Vidare ska kolloperioderna förlängas så att kortaste period är sju dagar och längsta period ska öka till 19 dagar. Som ett skäl till att kolloperioderna ska förlängas anges även här svar från Diana Pettersson-Svennekes enkätundersökning. Förslaget innebär att kostnaderna kommer att öka väsentligt och därigenom blir det betydligt färre barn som kan få åka på kollo. Förvaltningen är ytterst tveksam till detta och vill även här erinra om att arbetsgruppen inte står bakom detta förslag. Förvaltningens uppfattning är att det är mer prioriterat att så många barn som möjligt kan få åka på kollo.

Förvaltningen ställer sig frågande till hur möjligheten till integration ska kunna förbättras om det blir betydligt färre barn som får åka på kollo.

Förvaltningen är positiv till skrivningarna under syfte, ansvar och förslag till mål. Förvaltningen anser att skrivningen om information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag är realistisk och bör tas bort eller att handläggningstiden fastställs till åtta veckor.

Förvaltningen är mycket positiv till att ”Alla barn ska ha samma förutsättningar att få en plats på kollo oavsett var i staden man bor. Detta innebär att samma urvalsprinciper och prioriteringsordning tillämpas.”

Urvalsprinciper

Förvaltningen är mycket tveksam till förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 om ”Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ”. Förvaltningens uppfattning är att det ofta saknas information och att det är både tidskrävande att få in denna och mycket svårt att bedöma/värdera de uppgifter som lämnas. Förvaltningen vill här upplysa om att hanteringen av kolloansökningar och prioriteringar av dessa sker under mycket stor tidspress. Att under dessa förhållanden försöka få in alla uppgifter som behövs, kontrollera dessa och fatta beslut om vilka som ska prioriteras på dessa grunder och vilka som inte ska prioriteras är enligt förvaltningen ogörligt. Förvaltningen föreslår därför att punkt 2 tas bort.

Förslag till riktlinjer

Förvaltningen är positiv till förslaget till riktlinjer.

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Förvaltningen är i stort sett positiv till kulturnämndens förslag om mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten, som bland annat ska ge alla barn samma möjligheter att komma till kollo oavsett var i staden man bor. Till vissa delar innebär förslaget ingen skillnad mot nuvarande organisation och handläggning av verksamheten.

Syskonförtur

Kulturnämnden föreslår att kollo ska erbjudas barn och ungdomar från 9-16 år med syskonförtur för 7-8-åringar. Motiveringen till förslaget är att yngre barn inte varit positiva till att vistas på kollo. Detta är inget som vi i Skärholmen har erfarit. Förslaget om särskild syskonförtur för 7-8-åringar ger anledning till en del frågeställningar och

funderingar. Exempelvis vad är avsikten med syskonförturen. Hur har man tänkt sig att verksamheten på kollo ska fungera. Ska 7-8-åringen ha en plats på samma kollo som det äldre syskonet och i så fall hur ska en verksamhet med mindre barn och äldre tonåringar se ut. Alternativt ska det finnas särskilda sommargårdar för de 7-8-åriga syskonen. I så fall försvinner skälet till syskonförtur och placeringen sker inte utifrån barnens behov. Vi menar att åldersgränserna ska vara antingen 7-16 år eller 9-16 år utan den särskilda förturen för syskon 7-8 år. Det aktuella förslaget skulle medföra att alla barn inte får samma möjligheter.

Vistelseperioder

Vi stödjer kulturnämndens förslag om att ta bort de kortaste perioderna (5 dagar). Det har varje år framkommit uppgifter från kollopersonal om att många barn på den korta tiden inte hinner komma in i verksamheten och känna sig trygga förrän det är dags att åka hem. Vi är dock tveksamma till förslaget om att i stället utöka med 3-veckorskollo (19 dagar). Önskemål om så långa kollovistelser har inte framförts av barn, ungdomar eller föräldrar i Skärholmen. Perioder om 7-14 dagar bedömer vi som tillräckligt. Långa vistelser medför att färre antal barn får möjlighet att komma till kollo.

Meddelande om plats

Enligt förslaget ska meddelande om kolloplats skickas ut 4 veckor efter sista ansökningsdag, vilket är orealistiskt. Idag är handläggningen ca åtta veckor och innebär ändå att familjerna får besked i rimligt god tid.

Urvalsprinciper

Förvaltningen är positiv till att familjer vars ”ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ” ska få förtur till kollo. Vi anser dock inte att det är nödvändigt att göra en sådan bedömning för alla de barn/ungdomar som söker plats på kollo, utan prioriteringar kan göras då uppgifter på olika sätt kommer till handläggarnas kännedom.

Administration

Vi instämmer i att kollohandläggarna ska erbjudas kompetensutveckling och att ett gemensamt IT-baserat administrativt system bör tas fram (eventuellt utvecklas i det nya BOSKO för förskola, skola). Slutligen anser vi att det är bra med en översyn av taxorna, som behöver justeras utifrån föräldrarnas inkomster.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att som svar på remissen överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande med följande ändring.

Vi anser att förslaget att förlänga antal dagar för den längsta perioden till 19 dagar är bra. För att nå målet med att integrera barnen från olika delar av

staden krävs längre tid än nuvarande 14 dagar. Att kunna välja mellan 5, 7 eller 19 dagar utifrån barnets/barnens ålder och behov låter rimligt.

Reservation anfördes av *Ann-Katrin Åslund m.fl.* (fp), *Madeleine Jacobsson m.fl.*(m) och *Patrick Simonson* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av *Abdo Goriya m.fl.* (s), *Jonas Ljungstedt* (v) och *Folke Nässla* (mp), bilaga 1.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 9 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är i huvudsak positiv till förslaget till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten och att kolloverksamheten hanteras på samma sätt i hela staden med gemensamma riktlinjer och ett gemensamt utbud utifrån likställdhetsprincipen.

Förslaget att de yngre barnen ej ska få åka på kollo om man inte får syskonförtur anser förvaltningen inte vara rättvist. Detta kan medföra att kompisar kan åka på kollo på grund av syskonförtur medan andra barn som ej har syskon, trots att de väl skulle behöva en kollovistelse som alternativ att vara hemma, inte får möjlighet att söka kollo. I kontakten med föräldrar till barn som sökt kolloplats finns en efterfrågan på kollo även för barn i åldrarna 7-8 år. Däremot kan det vara lämpligt att de yngre barnen har kortare kollovistelser än de äldre.

Vidare föreslås kolloperioderna förlängas så att kortaste period är sju dagar och längsta period ska öka till 19 dagar. Förslaget innebär att kostnaderna kommer att öka väsentligt och därigenom blir det betydligt färre barn som kan få åka på kollo på grund av att kostnaderna per barn ökar. Nuvarande kolloperioder upp till 14 dagar bör därför behållas. Förvaltningens uppfattning är att detta inte är en viktig fråga utan att det är mer prioriterat att så många barn som möjligt kan få åka på kollo. Förvaltningen har inte heller fått några indikationer på att det finns efterfrågan på längre perioder. Det är också värt att fundera på hur möjligheten till integration ska kunna förbättras om det blir betydligt färre barn som får åka på kollo. När det gäller de yngre barnen som åker på kollo för första gången, kan det vara bra att behålla den kortare perioden på 5 dagar.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslag till syfte, ansvar och mål samt till förslaget till riktlinjer.

Förslaget att information om placering ska ges senast 4 veckor efter sista ansökningsdag är inte realistisk då handläggningstiden i dag generellt är mer tidskrävande. Tiden för handläggning av placeringar är ej endast beroende av förvaltningens arbete utan också utförarnas rutiner som skiftar från entreprenör till

entreprenör. En handläggningstid på 6-8 veckor är mer realistisk och skulle ge större kvalitet i arbetet och i kontakterna med vårdnadshavare.

Beträffande urvalsprinciperna ställer sig förvaltningen positiv till dessa.

Under punkt 2 om "Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ" är det dock viktigt att framhålla att bedömningen endast kan grunda sig på de uppgifter som framgår av kolloansökan. Att på annat sätt inhämta information och värdera den på ett trovärdigt sätt är för tidskrävande under perioden för handläggning av kolloplaceringar.

Förvaltningen instämmer med stadsledningskontorets förslag till kollotaxa. Avgiftsskillnaden mellan inkomstnivå 2 och 3 bör dock minskas något, eftersom en gemensam familjeinkomst på 20.000-30.000 fortfarande är att betrakta som låg.

Vantörs stadsdelsnämnd avstår från att lämna remissvar i rubricerat ärende.

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att överlämna stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Margaretha Åkerberg* (kd), *Olle Andretzky m.fl.* (m) och *Lars Hansson m.fl.* (fp) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig i stora delar bakom förslaget till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten men har också några synpunkter.

Förvaltningen instämmer i att kolloverksamheten ska hanteras på samma sätt i hela staden och därmed följa samma riktlinjer. Den olikhet som hitintills har varit mellan stadsdelarnas prioriteringar försvinner och stadens medborgare behandlas lika oavsett stadsdel.

Förvaltningen ställer sig dock frågande till varför kolloverksamhet endast ska erbjudas barn 9-16 år och barn 7-8 år med syskonförtur. Förslaget innebär att barn som gått i årkurs 1 inte längre ska få åka på kollo om de inte får syskonförtur. Om en åldersgräns införs så menar förvaltningen att detta ska gälla alla barn oavsett syskonförhållanden. Förvaltningen är dock medveten om att detta också är en resursfråga men vill framhålla vikten av att de större barnen prioriteras, då de kan komma att vara i riskzon. De små barnen har dessutom ofta också en fritidshemsplats.

Vidare föreslås kolloperioderna förlängas så att kortaste perioden blir sju dagar och längsta period ökas till 19 dagar. 2004 var kolloperioderna 6-15 dagar. Förslaget innebär att kostnaderna kommer att öka eller att det blir färre barn som kan få åka på

kollo. Förvaltningens uppfattning är att så många barn som möjligt ska få åka på kollo och förordar därför kortare perioder (6-15 dagar) om inte resurserna utökas. Fler barn ökar också möjligheten till integration.

Förvaltningen instämmer i skrivningarna vad avser syfte, ansvar och förslag till mål. Förvaltningen anser skrivningen om information om placering senast fyra veckor efter sista ansökningsdag är helt orealistisk. Handläggningstiden är för närvarande närmare åtta veckor.

Förvaltningen är mycket tveksam till förslaget till urvalsprinciper när det gäller punkt 2 *Familjer vars ekonomiska och/eller sociala situation inte möjliggör alternativ*. Förvaltningens uppfattning är att det ofta saknas information om den ekonomiska och/eller sociala situationen. Dessa uppgifter är tidskrävande att få in och svåra att bedöma och värdera. Hanteringen av kolloansökningar och prioriteringar av dessa sker dessutom under mycket stor tidspress. Att under dessa förhållanden försöka få in alla uppgifter som behövs, kontrollera dessa och fatta beslut om vilka som ska respektive inte ska prioriteras på dessa grunder är i det närmaste omöjligt. Ansökningsblanketten måste i så fall utformas på ett helt annat sätt än tidigare.

Förvaltningen är avslutningsvis positiv till skrivningarna vad avser förslag till riktlinjer med undantag av att besked om kolloplats skickas ut till familjerna fyra veckor efter sista ansökningsdag.

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade den 26 augusti 2004 att överlämna och återopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Helena Bonnier m.fl.* (m), *Claes Fleming m.fl.* (fp) och *Jan Ulander* (kd) till förmån för eget yrkande, bilaga 1.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 12 augusti 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser som helhet positivt på de förslag till mål och riktlinjer för sommarkollo som kulturförvaltningen lagt fram. Förslaget är konkret och överblickbart och det är med glädje förvaltningen konstaterar att kulturförvaltningen utarbetat förslaget i enlighet med Barnkonventionens direktiv.

Förslaget definierar skillnaden mellan kollo och lägerverksamhet. Inom kollo är den sociala samvaron viktigast medan lägerverksamhet har fokus på en aktivitet. Under de senaste åren har en del kollon varit mer inriktade på aktiviteten, vilket fått till följd att det varit svårt för förvaltningens handläggare att hitta alternativa placeringar om det varit fullbokat på den kollo man har sökt till. Med en tydligare inriktning på social samvaro där aktiviteten kommer i andra hand blir vistelsen inte så bunden till en speciell gård och därmed blir det lättare att finna alternativ.

Huvuddelen av de barn som placeras på kollo ligger i åldersspannet 11-13 år och det är därför naturligt att definitionen av målgruppen för kollo inriktas på dessa. Det kommer att innebära ett bättre resursutnyttjande för förvaltningen då de yngre barnen också har tillgång till sommarfritids.

En gemensam organisation i likhet med den tidigare sommarbarnsbyrån skulle skapa samma förutsättningar för alla barn i hela staden. Kulturförvaltningens förslag pekar dock på att en decentraliserad organisation har andra fördelar som överväger. Bland annat pekas på möjligheten att använda sig av olika lösningar för individuella behov och genom riktad information nå de barn som verkligen behöver åka på kollo då den kunskapen finns inom stadsdelen. Om stadsdelarna även fortsättningsvis ska ansvara för administrationen av kolloansökningarna är det mycket värdefullt att alla får tillgång till ett gemensamt IT-baserat administrativt system för att underlätta hanteringen.

Förvaltningen kan också se en svårighet med att skapa samma förutsättningar för alla barn i staden då det nya resursfördelningssystemet kommer att innebära att vissa stadsdelar kommer att få mer pengar medan andra kommer att få mindre för barn och ungdom.

Beträffande inspektionen av kolloverksamheten förordar förvaltningen att en inspektör anställs för att utföra arbetet under sommaren. Fördelen med en anställd inspektör är att det blir en mer enhetlig bedömning om den görs av en och samma person till skillnad från om inspektionerna ska fördelas mellan stadsdelarna och utföras av olika personer. Även om alla stadsdelarna använder samma mallar för inspektionen blir de ändå inte liktydiga då olika personer har olika kompetens och förutsättningar att utföra inspektionen. En anställd kolloinspektör skulle också innebära att inspektion och utvärdering genomförs på samma sätt som inom andra verksamhetsområden som staden ansvarar för, exempelvis skolan och barnomsorgen.

Synpunkter har även inkommit från Stiftelsen Barnens dag.

Stiftelsen Barnens Dag har efter beslut i styrelsen inkommit med synpunkter i ett tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2004. Tjänsteutlåtandet har i huvudsak följande lydelse.

Definition av kollo

I stort har utredningen i sin helhet berört de delar som samtidigt utgör begreppet kollo. Det är inte lätt att i korta och uttömmande ordalag definiera kollo. Nedan anges de delar som ingår och de delar som skiljer kollo från andra verksamheter.

Kollo är den tyngsta omsorgsform som staden erbjuder sina invånare och Stiftelsen anser att definitionen av kollo bör skilja kollo från lägerverksamhet som oftast innebär att det är frågan om en redan socialt fungerande grupp där de vuxna sedan länge är kända eller att barnen från början har ett starkt gemensamt intresse som binder dem samman (ridläger). Kollo bör erbjudas samtliga barn i grundskolan. Längden på kollo

bör fastställas och vara relaterad till viss målgrupp. Stiftelsen menar att kolloperioderna kan vara 7, 14 och 21 dagar. Där den korta tiden är lämplig för de mindre barnen, 14 och 21 dagars för de äldre barnen.

Kollovistelsens betydelse för det enskilda barnet

Rapporten utgår i stort från de yttre upplevelserna, att barn skall få en trygg och trevlig vistelse mm. För att dessa barn med olika bakgrunder skall kunna få en trevlig vistelse krävs avsevärda insatser från kollopersonalen.

Stiftelsen efterlyser därför en fördjupning av rapporten ur socialt, aktivitets och integrationsperspektiv.

Socialt

Barn med problematisk bakgrund kräver personal med gedigen kompetens i såväl pedagogik som psykologi samt personal med stor erfarenhet av att arbeta med barn. Kollo är den mest avancerade omsorg staden kan erbjuda sina invånare, det är en dygnet runt verksamhet med ordentlig mathållning och regelverk för den sociala gemenskapen med stor vikt på hur man behandlar varandra med respekt. Personalen har såväl periodplanering som dagplanering samt planering av särskilda aktiviteter för barn med problematisk bakgrund. För många barn är det första gången som de sover borta och möter vuxna i annan roll än den auktoritära lärarrollen eller föräldrarollen. På kollo fångas även barn upp som lever i disfunktionella familjer.

Integration

Stiftelsen har genom åren konstaterat att det råder en stark korrelation mellan antalet barn som beviljas kollo och graden av problematik som uppstår. Ju färre barn desto starkare blir koncentrationen av barn som har problematisk bakgrund. Mycket resurser går då åt till dem medan andra barn riskerar att få en sämre kollovistelse. Det är därför av vikt att många barn får åka på kollo. Utredningen föreslår riktlinjer om att kologrupperna ska vara väl sammansatta av barn från olika stadsdelar och miljöer samt att en jämn könsfördelning ska eftersträvas, vilket Stiftelsen välkomnar. Det föreligger dock en viss risk att kologruppens sammansättning "blir lidande" när stadsdelsförvaltningarna tvingas tillämpa den i utredningen angivna prioriteringsordningen.

Aktiviteter

Vad det gäller inriktning anser Stiftelsen att på många inriktade kollon fokuseras själva aktiviteten istället för social samvaro, vilket kan ses i den närmast turistbroschyrliknande kollokatalogen. Stiftelsen håller med om att inriktade kollon kan vara bra med hänsyn till ungdomars behov av en differentierad fritid men aktiviteten på de inriktade kollona bör betraktas som ett medel att uppnå god social gemenskap. Kollon med inriktningar som innebär att barnen tillsammans i grupp skapar någonting fyller syftet med att uppnå social gemenskap.

Organisation

Stiftelsen delar utredarens åsikt om samordningsfördelar och att det kan finnas en effektivitetsvinst. Stiftelsen vill framhålla att man kan skilja mellan den mer sociala delen med urval av barn och den kvantifierbara rent administrativa delen. Den administrativa delen bör ges ett IT –stöd, ansökan och kollo broschyr bör vara elektronisk och ligga på internet. Stiftelsen anser att ”kollo.stockholm.se” är en lämplig webbsida. Information kring kollo och vikten av kollo i integrationssyfte bör stärkas genom att skolan får ett utökat ansvar för detta. Stiftelsen understryker att staden redan bekostat ett administrativt modernt kollosystem som hanterar allt från ax till limpa avseende kollo. Flera av de upphandlade entreprenörerna använder detta idag. Det systemet kan även staden nyttja.

I utredningen påpekas att kollohandläggarna har en nyckelroll och vikten av att utöka och jämställa handläggarnas kompetens betonas. Stiftelsen efterlyser en fördjupning i frågan om hur handläggarnas kompetens ska utökas.

Inspektion

I enlighet med utredaren anser Stiftelsen att det är viktigt att kvalitetskontrollen av entreprenörerna skärps. En enkät riktad till brukarna om hur de upplever kollovistelsen föreslås. Stiftelsen vill dock framhålla vikten av att en oberoende part formulerar och sammanställer enkäten till skillnad från idag där entreprenörerna sköter det arbetet.

RESERVATIONER M.M.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av Louise Edlind Friberg m.fl. (fp), Robert Lisborg (kd) samt tjänstgörande ersättaren Åsa Eklund (m) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att lämna ärendet utan eget ställningstagande

Bromma stadsdelsnämnd

Jan Tigerström m.fl. (m), Kristin Swanberg m.fl. (fp) och Désirée Pethrus Engström (kd) lämnade förslaget utan eget ställningstagande.

Särskilt uttalande gjordes av Désirée Pethrus Engström (kd) enligt följande.

Det är i princip värdefullt med gemensamma riktlinjer för all sommarkolloverksamhet. Dock framstår det som märkligt att inriktningen dels är att alla ska få plats, dels att urvalskriterier föreslås. Om alla som söker får plats på kollo finns ju rimligen inget behov av urval. Det är viktigt att barn som kommer till kollo inte skiktas beroende på social bakgrund utan att integrationsperspektivet får vara tydligt. Kolloverksamhet som enbart skulle rikta sig till barn från socialt tunga miljöer kräver specialutbildad personal och betydligt högre personaltäthet.

Av utvärderingen framkommer att många barn och föräldrar önskar längre perioder. Kortare perioder har dock den fördelen att fler kan erbjudas plats varför perioderna inte bör förlängas. Den arbetsgrupp som deltagit i utarbetande av förslaget ville inte förlänga perioden utan ville prioritera att fler barn ska få åka.

En annan aspekt på kolloperiodens längd berör de föräldrar med utländsk bakgrund som i dagsläget är tveksamma till att sända sina barn på kollo. Det finns en rädsla att barnen kan utsättas för oönskat inflytande under kollovistelsen. Det motståndet lär snarast öka om kolloperioden förlängs.

Under en stor del av barnens tid träffar de inte sina föräldrar. Mer tid med barnen är ett önskemål i de allra flesta familjer. Av det skälet bör staden prova "familjekollo" där barn och deras föräldrar tillsammans kan spendera en vistelse på kollo. Det är rimligt att det avser familjer där den ekonomiska situationen inte medger semesterresor o dyl. Föreningen "Makalösa föräldrar" ordnar sådana till självkostnadspris och det brukar vara mycket uppskattat att få göra saker tillsammans som dessa familjer inte annars skulle ha möjlighet till.

Farsta stadsdelsnämnd

Madeleine Sjöstedt m.fl. (fp), Birgitta Holm m.fl. (m) förklarade att de inte tar egen ställning till ärendet.

Reservation anfördes av Bertil Fredriksson (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Vi anser att nämnden skulle ha beslutat
att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen
att därutöver anföras:

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Göran Holmström (kd), Anders Hellström m.fl. (m) och Hans Larsson m.fl. (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

1. Förvaltningens svar på remissen godkännes.
- 2 Därutöver anføres.

Det är värdefullt att sommarkolloverksamheten nu ska få gemensamma riktlinjer. Dock framstår det som märkligt att inriktningen dels är att alla ska få plats, dels att urvalskriterier föreslås. Om alla som söker får plats på kollo finns ju rimligen inget behov av urval. Det är viktigt att barn som kommer till kollo inte skiktas beroende på social bakgrund utan att integrationsperspektivet får vara tydligt. Kolloverksamhet som enbart skulle rikta sig till barn från socialt tunga miljöer kräver specialutbildad personal och betydligt högre personaltäthet.

Av utvärderingen framkommer att många barn och föräldrar önskar längre perioder. Kortare perioder har dock den fördelen att fler kan erbjudas plats varför perioderna inte bör förlängas. Den arbetsgrupp som deltagit i utarbetande av förslaget ville inte förlänga perioden utan ville prioritera att fler barn ska få åka.

En annan aspekt på kolloperioden längd berör de föräldrar med utländsk bakgrund som i dagsläget är tveksamma till att sända sina barn på kollo. Det finns en rädsla att barnen kan utsättas för oönskat inflytande under kollovistelsen. Det motståndet lär snarast öka om kolloperioden förlängs.

Hägerstens stadsdelsnämnd

Abit Dundar m.fl. (fp) lämnade förslaget utan eget ställningstagande.

Margareta Cederfelt m.fl. (m) anmälde att de inte deltar i beslutet.

Reservation anfördes av Anita Stenlund m.fl. (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen
Att därutöver anföras

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Helen Jäderlund Eckardt m.fl. (fp) och Catharina Hillerström Vagli m.fl. (m) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkade att nämnden skulle överlämna ärendet utan eget ställningstagande.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Margareta Björk m.fl. (m) och Fredrik Lundin m.fl. (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att överlämna ärendet utan eget ställningstagande.
Att beslutet justeras omedelbart.

samt att därutöver anföras:

Kolloverksamheten är ett tydligt exempel på att stadsdelsnämnder ej behövs. Stadsdelarna har haft olika riktlinjer och likställigheten enligt kommunallagen har därmed ej följts. Om kolloverksamheten skall finnas kvar, måste tydligare riktlinjer ges än i detta förslag. Till syvende och sist är det Stockholms ekonomi som avgör om detta icke-obligatoriska åtagande för staden skall finnas kvar.

Reservation anfördes av Patrik Holmberg (kd) och Birger Albrechtsson (mp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen.
Att därutöver anföras.

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Birgitta Borg (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen.
Att därutöver anföras.

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Särskilt uttalande gjordes av Birgitta Waller (mp) enligt följande.

Vi i miljöpartiet vill värna om sommarkoloniverksamheten och har med blandade känslor sett dess förändring över tiden, både till det bättre och till det sämre. En svår knäckfråga gällande kollo är att många eller färre antal barn skall få åka på kollo, under kortare eller längre tid.

Vårt önskemål är att barnen skall få vistas på kollo i ca 2-3 veckor under sommaren. Under en vecka hinner personalen knappt hinna känna barnen och vice versa. Man brukar säga att första veckan på kollo är "lära känna"- veckan, andra veckan kommer konflikter och testande, tredje veckan blir det stabilt igen och alla mår bra. Det är synd när denna process inte kan få sitt naturliga förlopp.

Vi ser också positivt på kolloverksamheter som har särskild inriktning för olika behov.

Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Andreas Sturesson (kd) till förmån för eget yrkande (Ann-Marie Strömberg (v) yrkade för (v), (s), (mp) bifall till eget förslag till beslut samt biträde till text från (kd) sista stycket) enligt följande.

Att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen.
Att därutöver anföra.

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Reservation anfördes av Magnus Hellström m.fl. (m) och Karin Berggren m.fl. (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att nämnden lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Torbjörn Andring (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen.
Att därutöver anföra.

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Reservation anfördes av Michael Schartau m.fl. (m) till förmån för eget yrkande att bifalla förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av Pär Hommerberg m.fl. (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att överlämna ärendet utan eget ställningstagande.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Inge-Britt Lundin m.fl. (fp), Sebastian Cederschiöld m.fl. (m) och tjänstgörande ersättaren Susanne Markebjer (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Vi anser att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat att överlämna ärendet utan eget ställningstagande.

Rinkeby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kerstin Gustavsson m.fl. (m) med stöd av (fp) och (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Att överlämna förvaltningens förslag utan eget ställningstagande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Ewa Samuelsson (kd) och Anna Eklund m.fl. (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Vi yrkar stadsdelsnämnden att i huvudsak godkänna förvaltningens svar på remissen och därutöver anföra:

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Billy Östh m.fl. (m) lämnade ärendet utan eget ställningstagande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp), Madeleine Jacobsson m.fl. (m) och Patrick Simonson (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkat

Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut samt

Att därutöver anföra.

Det är viktigt att se sommaraktiviteter för barn i Stockholms stad i ett övergripande perspektiv. Såväl dagkoloniverksamhet och andra aktiviteter på hemmaplan i stadsdelen liksom lägerverksamhet organiserade av andra aktörer är viktigt för kunna erbjuda en mångfald av verksamheter som passar alla barn.

Måste prioriteringar ske bör inte dagkoloniverksamheten stå tillbaka för att fler barn ska få åka på ”vanlig” kollo.

Kulturförvaltningen föreslår en förlängning av tidsperioderna. För yngre barn som inte tidigare varit på kollo och för andra som så önskar anser vi att 5 dagar även fortsättningsvis kan vara bra. Det betyder att de inte är borta någon helg från hemmet. En förlängning av den längsta perioden till 19 dagar anser vi kan vara lämpligt i vissa fall. Många ensamstående föräldrar har svårt att pussla ihop de långa sommarloven, den egna semestern räcker inte till. För en del barn och ungdomar kan det vara lämpligt att få vara borta under en längre period.

Av den redovisning av kolloverksamheten som gjorts framkommer att i vår stadsdel är det till allra största delen barn från gamla Spånga som åker på kollo.

Det är mycket viktigt att informationen till föräldrar, barn, skolpersonal och fritidsverksamheter i Tensta förbättras då det bör finnas många barn och ungdomar i Tensta som skulle ha stor glädje och nytta av en kollovistelse. Förslaget till mål om att utveckla relationerna mellan barn och ungdomar från olika delar av staden är särskilt viktigt i vår stadsdel.

I redovisningen framkommer också att Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har höga handläggningskostnader för kolloverksamheten i förhållande till de flesta andra stadsdelar, förvaltningen bör göra en undersökning om vad orsaken till detta kan vara så att åtgärder kan vidtagas för att minska kostnaden för "administration".

Särskilt uttalande gjordes av Abdo Goriya m.fl. (s), Jonas Ljungstedt (v) och Folke Nässla (mp) enligt följande.

Vi föreslår att förvaltningen skriver in en liten ruta på nästa års kolloanmälningsblankett där föräldrarna kan kryssa i om de är intresserade av en längre period för sitt/sina barn. På så vis får vi ett mått på hur många familjer i vår stadsdel som är intresserade (enl. remissen är c:a 70 % av familjerna intresserade av en längre period).

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Margaretha Åkerberg (kd), Olle Andretzky m.fl. (m) och Lars Hansson m.fl. (fp) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Förslag till beslut

Likalydande som reservation anförd av (kd) i Bromma stadsdelsnämnd.

Att tänka på inför nästa upphandling av kolloplatser

Grundutbildning för all personal som tjänstgör på kollo i omhändertagande vid olika skade- och sjukdomssituationer. Under den gångna sommaren har det vid ett flertal tillfällen kommit förfrågningar till sjukvårdsupplysningen från orolig personal på olika kollo. Det kan ha handlat om barn som trampat på en spik, slagit huvudet i bryggan, drabbats av getingbett, fått en fästing, *halsont* , *feber mm.*

Det är omtanke och ansvar att personalen vill skaffa sig kunskaper om hur ett ”fall” på bästa sätt ska tas om hand. Det ska värderas högt.

Dock borde det ingå en grundutbildning av den personal som ska tjänstgöra på ett kollo. Det är ett stort ansvar för en ofta relativt ung personalgrupp och det kan skapa oro och osäkerhet.

I nästa centrala upphandling av kolloplatser ha med detta i kravspecificeringen (är osäker på hur det är formulerat idag). På ett tydligt sätt begära information om HUR varje aktör utbildar och planerar en adekvat utbildning för sin personal inom dessa specifika områden.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Helena Bonnier m.fl. (m), Claes Fleming m.fl. (fp) och Jan Ulander (kd) till förmån för eget yrkande enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta

att utan eget ställningstagande överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande

Bilaga 2

Mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten

Kolloverksamheten ska hanteras på samma sätt i hela staden och följa de riktlinjer som anges nedan.

Kolloverksamhet i Stockholms stads regi innebär att barn 9-16 år erbjuds heldygnsomsorg vid en kollogård i naturmiljö under en period av 7-14 dagar med möjlighet till 21 dagar för barn med medicinska och sociala problem, där intyg styrker behovet av miljöombyte. Verksamheten ska innehålla ett varierat program av fritidsaktiviteter och kultur i gemenskap med andra, men också en möjlighet att bara vara. Vistelsen ska vara trygg för barnen och föräldrarna ur såväl fysisk, psykisk som social aspekt. Verksamheten ska vara stadsdelsövergripande.

Syftet med kolloverksamheten är att ge barn och ungdomar möjlighet till en stimulerande och trygg sommarvistelse. Kollo ska integrera barn och ungdomar från olika miljöer och olika delar av staden. Även barn med funktionshinder ska integreras där det är möjligt.

*Ansvar*et för sommarkollo åvilar respektive stadsdelsnämnd utifrån för staden gemensamma riktlinjer och gemensamt utbud.

Förslag till mål

Kollovistelsen ska ge möjlighet för barnen att

- utveckla relationer med barn från olika miljöer och delar av staden,
- få miljöombyte och vistas i naturen,
- delta i stimulerande aktiviteter, vara delaktiga i verksamhetsplanering och vardagsgöromål

Kollovistelsen ska ge barnen

- god omvårdnad och tillsyn i fysiskt avseende
- trygg vistelse i psykiskt och socialt avseende

Kollobarnens föräldrar ska

- erhålla god information före och under kollovistelsen
- kunna känna sig trygga med att barnen får god omsorg i psykiskt, socialt och fysiskt avseende.

Alla barn ska ha samma förutsättningar att få en plats på kollo oavsett var i staden man bor. Detta innebär att samma urvalsprinciper och prioriteringsordning tillämpas.

Urvalsprinciper

Alla stockholmsbarn inom målgruppen som vill åka på sommarkoloniverksamhet ska erbjudas en plats. Barn med medicinska och sociala problem, där intyg styrker behovet av miljöombyte ska dock ges möjlighet till

- sommarkoloniviselse upp till 21 dagar
- förtur när det finns fler önskemål om en period eller en kollooverksamhet än vad som är möjligt.

Förslag till riktlinjer

- Basinformationen om kollooverksamheten ska vara lika för alla familjer som har barn inom målgruppen. Utöver detta gör varje stadsdelsförvaltning nödvändiga informationsinsatser för att nå underrepresenterade grupper.
- Vid placering av barn ska ovan angivna prioriteringsordning tillämpas. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar gemensamt för att prioriteringsordningen hålls.
- Kollogrupperna ska vara väl sammansatta så att barn från olika delar av staden och olika miljöer möts. Jämn könsfördelning ska eftersträvas.
- Personalen vid gårdarna ska ha pedagogisk kompetens och erfarenhet av arbete med barn och ungdom.
- Sommarkolonin ska ha uttalade och kända dagsrutiner och regler om såväl säkerhet som umgänge. Det ska finnas en handlingsberedskap och strategier för att motverka mobbning och kränkningar.
- Inspektion av kollooverksamheten samt uppföljning ska genomföras varje år och samtliga kollogårdar ska få ett besök.

Bilaga 3

Förslag till ny kollotaxa fr.o.m. 2005

Hushållsinkomst	Dygnsavgift per barn i kolloversamhet, kronor			
	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
0 – 10.000	50	40	30	25
10.001-20.000	100	80	60	50
20.001-30.000	250	200	150	125
30.001-40.000	300	250	170	140
40.001-	350	270	200	170

Redovisning av sommarkoloniverksamheten i Stockholms stad 2003

Härmed överlämnas kulturförvaltningens redovisning av kolloverksamheten 2003. Kulturförvaltningen har fått kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för uppföljningen av kolloverksamheten i Stockholms stad 2003.

I mars 2003 inbjöd kulturförvaltningen stadsdelsförvaltningarnas kollohandläggare samt ansvariga för barn- och ungdomsverksamheten för att presentera bl a detta uppdrag och samtidigt ge möjlighet för sociologen Diana Pettersson Svenneke att presentera utvärderingen av sommarkoloniverksamheten 2001-2002. Enkätförslaget remitterades sedan till samtliga kollohandläggare för synpunkter innan den skickades ut (enkäten bifogas, bilaga 2 B).

Uppföljningen är kvantitativ och bygger helt på stadsdelsförvaltningarnas egna uppgifter. I denna PM med bilagda tabeller redovisas stadsdelsförvaltningarnas enkätsvar om den kolloverksamhet som bedrevs under sommaren 2003. Svar har inkommit från samtliga stadsdelsförvaltningar.

Stadsdelsförvaltningarna har ansvaret för kolloverksamheten och den kvalitativa uppföljningen. Fr o m 2003 har stadsdelarna organiserat gemensam upphandling med kvalitetskrav på kolloarrangörerna, informationsbroschyr samt inspektion. Därför har också svaren på dessa enkätfrågor blivit mycket likartade, varför de inte redovisas i denna sammanställning.

Antalet kolloplatser

Förvaltningens uppföljning av kolloverksamheten 2003 visar att antalet sökta kolloplatser minskat något sedan föregående år. Antalet barn som kunnat beredas plats har ökat markant, med drygt 1 900 platser (tabell 1). Av stadens befolkning i åldersgruppen 7-16 år var 9,5 % på kollo sommaren 2003. Det är en ökning med 2,4 % i jämförelse med 2002.

Antalet deltagande kollobarn från Rinkeby, som hade det näst lägsta deltagarantalet 2002, 3 %, har ökat marginellt med 0,3 %. Spånga-Tensta, som också hade låg andel kollobarn 2002, 3,6 % av hela åldersgruppen boende i stadsdelen, har 2003 ökat till 6,3 %. De stadsdelar som 2003 hade störst andel kollobarn av antal barn boende i stadsdelen var: Hägersten (14,2 %), Farsta (13,6 %), Älvsjö (13,2 %) och Enskede-Årsta (12,9 %). Dessa stadsdelar hade också hög andel kollobarn 2002 (tabell 2).

Sökta och beviljade kolloplatser

År	Sökta platser	Beviljade platser	Andel som fick plats	Skillnad antal beviljade platser i jämförelse med året innan
1985	uppgift saknas	ca 4 000		
1999	5 408	uppgift saknas		
2000	6 522	5 592	85,7 %	
2001	6 429	5 710	88,8 %	+ 118
2002	8 840	5 505	63,6 %	- 205
2003	8 651	7 421	85,8 %	+ 1 916

Antalet barndagar 2003 har också ökat kraftigt med ca 14 000 från föregående år. Antalet barndagar var dock betydligt högre 1996.

Antalet barndagar

År	Antalet barndagar	Skillnad antal barndagar i jämförelse med året innan
1985	112 500	
1996	86 000	- 23 500
2000	52 468	- 33 532
2002	55 253	+ 2 785
2003	69 357	+ 14 104

Måhuppfyllelse

Fem stadsdelsförvaltningar har uppgivit att de inte uppfyllt målet att bereda plats åt alla barn som önskade åka på kollo. Totalt är det 1 230 barn som ej kunnat beredas plats. 2002 var motsvarande antal 3 335. Av kommentarerna framgår att många inkommit med ansökan efter sista ansökningsdag eller inte erhållit sitt förstahandsval och inte sökt alternativ placering.

Prioriteringar

I och med att kommunfullmäktige fattade policybeslutet som innebar att alla barn skulle beredas plats på kollo sommaren 2003 har ingen särskild prioriteringsordning behövts. Några stadsdelsförvaltningar har i enkätsvaren ändå redovisat att ansökningar inkomna inom utsatt tid prioriterats samt att prioriterade barn har företräde.

Könsfördelning

Av de 7 421 barn och ungdomar som reste på kollo 2003 var 41 % pojkar och 59 % flickor. Tendensen att flickorna numera är fler än pojkarna fortsätter således – en ökning med en procent i jämförelse med 2002. 85 % av de sökande pojkarna och 86 % av flickorna beviljades kolloplats sommaren 2003 (tabell 1). Det är en förbättring med ca 15 % i jämförelse med året innan.

Vistelsetiden

Vistelsetiden har minskat ytterligare. 2003 var vistelsetiden i snitt 9,3 mot 10 dagar 2002. Skillnaden mot 1985 är stor då vistelsetiden i genomsnitt var 28 dagar.

Barn med särskilda behov

Socialtjänstförvaltningen har ansvar för placeringen av barn och ungdomar med funktionshinder (tabell 3), insatser enligt Lag om Stöd och Service, korttidsvistelse utanför egna hemmet (LSS).

Antal deltagare och dagar på LSS-kollo per år

År	Antal deltagare	Antal dagar
1999	229	4 083
2002	311	5 561
2003	315	5 650

Antalet deltagare är 37,5 % fler 2003 i jämförelse med 1999 och antalet dagar har ökat med 38,4 %. 65 % av deltagarna är pojkar, en procentenhets ökning i jämförelse med 2002.

AVGIFTSNIVÅER

29 % av kollodeltagarna kommer från familjer med en inkomst mellan 0 – 17 999 kronor per månad. 71 % kommer från familjer med en inkomst över 18 000 kronor per månad. I jämförelse med 2002 är det en minskning av andelen låginkomsttagare (nivå 1+2) med 7 % (tabell 4).

Avgiftsnivåerna per barn och dag är för ett barn 50 kr för hushåll med en sammanlagd månadsinkomst på 0 – 9 999 kr, 100 kr för inkomstnivån 10 000 – 17 999 kr samt 200 kr för inkomstnivån 18 000 kr och däröver. Syskonrabatter gäller.

Kostnader

Bruttokostnaden för kolloverksamheten i Stockholm 2003 var totalt 36,6 mkr. Nettokostnaden för staden totalt var 26,9 mkr och för stadsdelsnämnderna var 22,3 mkr. Två tredjedelar av intäkterna härrör från kolloavgifter och en tredjedel från stadens centrala fondmedel¹. I jämförelse med uppföljningen 2002 har stadens kostnader 2003 ökat med ca 3 mkr. Centrala fondmedel har utbetalats med ungefär

¹ Staden har av centrala medel avsatt en summa avseende kolloverksamhet.

samma belopp båda åren, ca 4,6 mkr. Administration och lönekostnaden har beräknats olika i stadsdelarnas enkätsvar, också beroende på hur tydligt man har definierat kollohandläggningen som en särskild arbetsuppgift inom förvaltningarna. Administrations- och informationskostnaden 2003 var ca 1,3 mkr (tabell 5).

Snittpriser redovisas med brutto- respektive nettokostnader för stadsdelsnämnderna. Den faktiska snittkostnaden per kolloplats var 528 kr 2003 (tabell 6). Stadsdelsnämndernas nettokostnad uppgick till 347 kr per barn och dag i snitt.

ÅTERBUD OCH AVHOPP

2003 lämnade 850 barn återbud till sin kolloplats före start. Det är 126 barn fler än året innan. 88 barn har avbrutit sin kollovistelse, vilket är tre gånger så många som år 2002 – antalet barn var också 2 000 fler 2003 (tabell 7).

INFORMATION

År 2003 har alla stadsdelar stått bakom kollokatalogen och nästan alla har valt att skicka den hem till hushåll med barn i grundskoleåldern. Informationen finns också på stadsdelens hemsida samt delas ut till skolor, medborgarkontor, bibliotek etc inom stadsdelen. Några har valt att annonsera i lokalpressen. Endast ett fåtal uppger att de gjort mer aktiva insatser för att nå underrepresenterade barn.

INTEGRATIONS- OCH JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV

Allmänt svarar stadsdelarna att detta framgår av förfrågningsunderlaget till entreprenörerna och att det är entreprenörerna som genomfört urvalet. Några stadsdelar har gjort särskilda insatser som möten med flyktningfamiljer, anlitat personal som genom personligt besök och på rätt språk kunnat förklara vad kollo innebär för flyktning- och invandrarfamiljer.